

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) 2017/2286,**annettu 6 päivänä joulukuuta 2017,**

Eco-Lighthouse-ympäristöjärjestelmän vaatimusten tunnustamisesta ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmän (EMAS-järjestelmän) vastaavien vaatimusten mukaisiksi organisaatioiden vapaaehtoisesta osallistumisesta yhteisön ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1221/2009 45 artiklan mukaisesti

*(tiedoksiannettu numerolla C(2017) 8082)***(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon organisaatioiden vapaaehtoisesta osallistumisesta yhteisön ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään (EMAS-järjestelmä) ja asetuksen (EY) N:o 761/2001 ja komission päätösten 2001/681/EY ja 2006/193/EY kumoamisesta 25 päivänä marraskuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1221/2009 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 45 artiklan,

on kuullut asetuksen (EY) N:o 1221/2009 49 artiklalla perustettua komiteaa,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) EMAS-järjestelmän tavoitteena on edistää organisaatioiden ympäristönsuojelun tason jatkuvaa parantamista luomalla ja toteuttamalla organisaatioissa ympäristöjärjestelmiä, arvioimalla tällaisten järjestelmien toimivuutta, antamalla tietoja ympäristönsuojelun tasosta, käymällä avointa vuoropuhelua yleisön ja muiden sidosryhmien kanssa sekä lisäämällä henkilöstön aktiivista osallistumista.
- (2) Organisaatioiden, jotka soveltavat muita ympäristöjärjestelmiä ja jotka haluavat siirtyä EMAS-järjestelmään, olisi voitava tehdä niin mahdollisimman helposti. Yhteydet muihin ympäristöjärjestelmiin olisi otettava huomioon siten, että helpotetaan EMAS-järjestelmän toteuttamista toistamatta päällekkäisiä käytäntöjä ja menettelyjä.
- (3) Jotta EMAS-järjestelmän toteuttaminen olisi helpompaa ja jotta vältettäisiin päällekkäisyydet asianmukaisin menettelyin sertifioituihin muihin ympäristöjärjestelmiin perustuvien käytäntöjen ja menettelyjen kanssa, muiden ympäristöjärjestelmien asiaankuuluvien osien, jotka komissio on tunnustanut EMAS-asetuksen vastaavien vaatimusten mukaisiksi, on katsottava vastaavan näitä vaatimuksia.
- (4) Tämän tunnustamisen olisi perustuttava analyysiin kyseisten muiden ympäristöjärjestelmien vaatimuksista ja menettelyistä sekä siitä, pystytäänkö niillä saavuttamaan samat tavoitteet kuin asetuksen (EY) N:o 1221/2009 vastaavilla vaatimuksilla.
- (5) Norja lähetti 26 päivänä tammikuuta 2016 komissiolle kirjallisen pyynnön Eco-Lighthouse-ympäristöjärjestelmän tunnustamisesta. Tätä pyyntöä on täydennetty tarpeellisilla lisätiedoilla, jotta komissio voisi arvioida, vastaavatko ympäristöjärjestelmän asiaankuuluvat osat EMAS-asetuksen vaatimuksia,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Komissio tunnustaa Norjan viranomaisten toimittamien tietojen perusteella tämän päätöksen liitteessä yksilöidyt Eco-Lighthouse-järjestelmän osat asetuksen (EY) N:o 1221/2009 vastaavien vaatimusten mukaisiksi.

⁽¹⁾ EUVL L 342, 22.12.2009, s. 1.

2 artikla

Tähän tunnustamiseen vaikuttavista Eco-Lighthouse-järjestelmän vaatimusten muutoksista on ilmoitettava komissiolle vähintään vuosittain. Jos näitä vaatimuksia tai asetuksen (EY) N:o 1221/2009 vaatimuksia muutetaan, komissio voi päättää kumota tämän päätöksen tai muuttaa sitä.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 6 päivänä joulukuuta 2017.

Komission puolesta

Karmenu VELLA

Komission jäsen

LIITE

Johdanto

EMAS-asetuksella ⁽¹⁾ perustetaan laadukas hallintaväline, joka on tarkoitettu organisaatioiden ympäristönsuojelun tason vapaaehtoiseen arviointiin, raportointiin ja parantamiseen. EMAS-järjestelmään voivat osallistua kaikki organisaatiot, jotka haluavat parantaa ympäristönsuojelunsa tasoa. Järjestelmä kattaa kaikki talouden alat ja palvelualat, ja se on sovellettavissa ympäri maailman.

EMAS-järjestelmän tavoitteena on edistää organisaatioiden ympäristönsuojelun tason jatkuvaa parantamista luomalla ja toteuttamalla ympäristöjärjestelmiä, arvioimalla tällaisten järjestelmien toimivuutta järjestelmällisesti, puolueettomasti ja säännöllisin väliajoin, antamalla tietoja ympäristönsuojelun tasosta, käymällä avointa vuoropuhelua yleisön kanssa sekä lisäämällä henkilöstön aktiivista osallistumista organisaatioissa ja antamalla asianmukaista koulutusta.

EMAS-asetuksella varmistetaan EMAS-rekisteröityjen organisaatioiden ympäristönsuojelun tason uskottavuus ja avoimuus, sillä todentamisesta huolehtivat ulkopuoliset akkreditoidut tai toimiluvan saaneet todentajat.

Jotta rekisteröinti olisi helpompaa sellaisille muuta ympäristöjärjestelmiä soveltaville organisaatioille, jotka haluavat siirtyä EMAS-järjestelmään, EMAS-asetuksessa säädetään ⁽²⁾, että komissio tunnustaa muut kansalliset tai alueelliset ympäristöjärjestelmät tai niiden osat, jotka ovat asetuksen vastaavien vaatimusten mukaisia, jos tietyt edellytykset täyttyvät.

Asetuksen 45 artiklan mukaan jäsenvaltiot voivat esittää komissiolle kirjallisen pyynnön, että olemassa olevat ympäristöjärjestelmät tai niiden osat, jotka on sertifioitu kansallisesti tai alueellisesti tunnustettujen asianmukaisten sertifiointimenettelyjen mukaisesti, tunnustetaan tämän asetuksen vastaavien vaatimusten mukaisiksi.

Kun komissio on tutkinut tämän pyynnön, se tunnustaa ympäristöjärjestelmien asiaankuuluvat osat asetuksen 49 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen. Komissio tunnustaa sertifiointielimiä koskevat akkreditointi- tai toimilupavaatimukset, jos se katsoo, että jäsenvaltio on

- yksilöinyt pyynnössään riittävästi ja selkeästi ympäristöjärjestelmien asiaankuuluvat osat ja niitä vastaavat tämän asetuksen vaatimukset;
- osoittanut, että asianomaisen ympäristöjärjestelmän kaikki asiaankuuluvat osat vastaavat tätä asetusta.

Tunnustamisen seuraus: organisaatioiden, jotka haluavat hankkia EMAS-rekisteröinnin ja joilla on 45 artiklan mukaisesti tunnustettu sertifioitu ympäristöjärjestelmä, ei asetuksen 4 artiklan 3 kohdan mukaan tarvitse toteuttaa niitä osia, joiden on tunnustettu vastaavan tätä asetusta.

Huomattakoon kuitenkin, että EMAS-rekisteröinnin valmistelua tai uusimista varten suoritettavan todentamisen yhteydessä sovelletaan 18 artiklaa.

EMAS-asetuksen mukaisesti akkreditoidun tai toimiluvan saaneen todentajan on arvioitava, ovatko vaadittavat menettelyt, kuten organisaation ympäristökatselmus, ympäristöpolitiikka, ympäristöjärjestelmä tai auditointimenettelyt ja niiden täytäntöönpano asetuksen vaatimusten mukaisia. Tästä syystä myös sellaiset muun ympäristöjärjestelmän osat, jotka on 45 artiklan mukaisesti tunnustettu asetuksen (EY) 1221/2009 vastaavien vaatimusten mukaisiksi, on todennettava sen varmistamiseksi, että niiden täytäntöönpano on tässä tunnustamisessa vastaaviksi määritettyjen vaatimusten mukaista.

Jos esimerkiksi toisen ympäristöjärjestelmän dokumentointimenettely on tunnustettu vastaavaksi, se ei sulje pois tämän menettelyn asianmukaisen täytäntöönpanon todentamista, jotta varmistetaan, että se sisältää vaadittavat olennaiset tiedot.

⁽¹⁾ Asetus (EY) N:o 1221/2009.

⁽²⁾ Asetuksen (EY) N:o 1221/2009 45 artikla.

Myös julkisia hankintoja koskevassa direktiivissä ⁽¹⁾ viitataan tähän tunnustamiseen. Direktiivin 62 artiklan 2 kohdan mukaan asetuksen (EY) N:o 1221/2009 45 artiklan mukaisesti tunnustetut muut ympäristöjärjestelmät ovat yksi kolmesta todistustyyppistä, johon hankintaviranomaiset voivat viitata vaatiessaan esitettäviksi todistuksia tiettyjen ympäristöasioiden hallintaa koskevien järjestelmien tai standardien vaatimusten täyttämisestä julkisen hallintamenettelyn yhteydessä.

Norja lähetti 26 päivänä tammikuuta 2016 alustavan pyynnön kansallisen Eco-Lighthouse (ELH) -ympäristösertifiointijärjestelmän tunnustamisesta EMAS-asetuksen mukaisesti. Tätä pyyntöä täydennettiin lisätiedoilla, joissa kuvattiin yksityiskohtaisesti ja selkeästi Eco-Lighthouse-ympäristöjärjestelmän vaatimukset ja EMAS-asetuksen (liitteinen) vastaavat vaatimukset niin, että komissio voisi vahvistaa ympäristöjärjestelmän asiaankuuluvien osien mahdollisen vastaavuuden.

Komissio on näiden tietojen perusteella kyennyt vahvistamaan asianomaisen ympäristöjärjestelmän vaatimukset EMAS-asetuksen vastaavien vaatimusten mukaisiksi siten kuin seuraavasta asiakirjasta ilmenee.

Selittävä taulukko: ELH-järjestelmän käsitteet

ELH-järjestelmän käsite (suomi)	ELH-järjestelmän käsite (norja)	ELH:n määritelmä käsitteelle
Eco-Lighthouse-säätiö (Eco-Lighthouse/ELH)	Stiftelsen Miljøfyrtårn (Miljøfyrtårn)	ELH-sertifiointijärjestelmää hallinnoiva, valvova ja kehittävä oikeushenkilö.
ELH-ympäristöselonteko	Miljøkartlegging	Verkkopohjainen raportti, joka luodaan konsultin laatiman kriteeriluettelon pohjalta. Yritys dokumentoi kriteerien täyttämisen. Sertifioija hyväksyy lopuksi ELH-ympäristöselonteon ja vahvistaa näin ELH-kriteerien täyttämisen.
Yhteiset kriteerit	Felles kriterier	Kriteerit, joita sovelletaan kaikkiin ELH-sertifiointia hakeviin yrityksiin. Yritys ilmoittaa myös, omistaako se toimitilansa vai onko se niissä vuokralaisena. Tämä ratkaisee esimerkiksi sovellettavat energiaa ja jätehuoltoa koskevat kriteerit. Yhteiset kriteerit koskevat kaikille yrityksille yhteisiä tärkeimpiä ympäristönäkökohtia.
Toimialakohtaiset kriteerit	Bransjespesifikke kriterier	Kriteerit, joita sovelletaan ELH-sertifiointia hakeviin tiettyjen alojen yrityksiin. Toimialakohtaiset kriteerit koskevat alan tärkeimpiä ympäristönäkökohtia.
Ympäristövastaava	Miljøfyrtårnansvarlig	ELH-järjestelmän toteuttamisesta vastaava johdon nimittämä henkilö yrityksessä.
Vuosittainen ilmasto- ja ympäristöraportti	Årlig klima- og miljørapport	Yritys laatii raportin vuosittain ELH-verkkoportaalissa 1 päivään huhtikuuta mennessä. Osa indikaattoreista on yleisiä, osa taas luodaan valittujen kriteerien pohjalta. Myös toimintasuunnitelma julkaistaan täällä. Vuosittainen ilmasto- ja ympäristöraportti on asetettava yleisön saataville.
Toimintasuunnitelma/ympäristöohjelma	Handlingsplan	Kuhunkin ympäristöaiheeseen liittyvä yrityksen toimintasuunnitelma tulevaisuudeksi. Suunnitelma dokumentoidaan vuosittaisessa ilmasto- ja ympäristöraportissa. Vastuut ja määrääjät voidaan dokumentoida ympäristöselonteossa (miljøkartlegging) tai sisäisesti yrityksen omissa järjestelmissä.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65).

ELH-järjestelmän käsite (suomi)	ELH-järjestelmän käsite (norja)	ELH:n määritelmä käsitteelle
Vuosittainen johdon katselmus	Ledelsens gjennomgang	Ylempi johto ja keskijohto kokoontuu vuosittain katselmoimaan ja arvioimaan yrityksen terveys-, turvallisuus- ja ympäristöjärjestelmää (HSE-järjestelmää), laadunhallintajärjestelmää, ELH-järjestelmän toteuttamista ja muita yrityksen kannalta olennaisia asioita
Ympäristöryhmä	Miljøgruppe	Työryhmä, joka on nimitetty auttamaan ympäristövastaavaa ELH-järjestelmän toteuttamisessa. Ryhmään voi kuulua HSE-vastaava ja muita asianomaisia henkilöitä.
Eco-Lighthouse-verkkoportaali	Miljøfyrtårnportalen	Verkkoportaali, jonka kautta ylläpidetään yrityksiin, kuntiin, konsultteihin ja sertifioijiin liittyviä asiakirjoja ja joka sisältää kaikki kriteerien täyttämistä ja sertifiointia koskevat asiakirjat.
Yrityskohtaiset indikaattorit	Virksomhetsspesifikke sjekkpunkter	Yrityksen tilauksesta laadittavat indikaattorit, jotka sisällytetään vuosittaiseen ilmasto- ja ympäristöraporttiin. Maksullinen palvelu.
Sisäinen konsultti	Internkonsulent	ELH-sertifioinnin parissa työskentelevä yrityksen työntekijä, joka on suorittanut ELH-konsultin koulutuksen ja on sen ansiosta pätevä ohjaamaan yritystä sertifioinnin hankkimisessa. Ensimmäisen sertifioinnin yhteydessä ei siten tarvita ulkopuolista ELH-konsulttia.
HSE-tarkistuslista	HMS sjekklister	Yrityksen sisäinen tarkistuslista vuosittaista HSE-katselmusta varten. Listan pääkohtia ovat lakisääteisten vaatimusten päivittäminen, henkilöstön ja johdon sisäinen koulutus, ympäristöpolitiikka, tavoitteet ja saavutukset vuosittaisessa ilmasto- ja ympäristöraportissa sekä poikkeamien käsittely.
Ympäristöpolitiikka	Miljøpolicy	Yrityksen ylimmän johdon laatimat ympäristönsuojelun tasoon liittyvät aikomukset ja linjaukset.
Ympäristönäkökohta	Miljøaspekt	Yrityksen tuottamien tai suorittamien toimintojen, tuotteiden tai palvelujen osat, joilla voi olla vaikutuksia ympäristöön
Välitön ympäristönäkökohta	Direkte miljøaspekt	Yrityksen tuottamien tai suorittamien toimintojen, tuotteiden tai palvelujen osat, jotka ovat yrityksen välittömässä hallinnassa.
Välillinen ympäristönäkökohta	Indirekte miljøaspekt	Yrityksen tuottamien tai suorittamien toimintojen, tuotteiden tai palvelujen osat, jotka eivät ole yrityksen välittömässä hallinnassa mutta joihin yritys voi vaikuttaa.
Ympäristötavoite	Miljømål	Ympäristötavoitteet, jotka on määrä saavuttaa tulevana vuotena ja jotka dokumentoidaan vuosittaisessa ilmasto- ja ympäristöraportissa.
Ympäristöjärjestelmä	Miljøledelsessystem	Yhdenmukainen hallintajärjestelmä, jossa määritetään yrityksen ympäristövaikutukset ja käytetään ympäristökriteeristöä näiden vaikutusten hallintaan. Ympäristöjärjestelmä on mukautettava yrityksen toimintaan, ja sen on sisällettävä selkeät tavoitteet, toimintasuunnitelmat ja toteutettavat konkreettiset toimenpiteet sekä varmistettava jatkuva parantaminen.

ELH-järjestelmän käsite (suomi)	ELH-järjestelmän käsite (norja)	ELH:n määritelmä käsitteelle
Merkittävä muutos	Stor endring	Yrityksen toiminnan, mukaan lukien tuotteiden ja palvelujen, sijainnin, organisaation tai hallinnon muutos, jolla on merkittävä vaikutus ympäristöjärjestelmään tai yritykseen liittyviin ympäristönäkökohtiin.
Poikkeama	Avvik	Poikkeaminen lakisääteisestä vaatimuksesta tai ELH-kriteereistä taikka molemmista, jos lakisääteinen vaatimus on myös ELH-kriteeri. Tärkeimmät ympäristöä koskevat lakisääteiset vaatimukset ovat myös ELH-kriteerejä. Jos ELH-kriteeriä ei täytetä, yritystä ei voida sertifioida.

Tunnustetun ympäristöjärjestelmän viittausten tutkimiseen käytetyt menetelmät

Tämän asiakirjan tarkoituksena on kuvata Eco-Lighthouse-ympäristöjärjestelmän vaatimukset ja arvioida, ovatko ne EMAS-asetuksen vastaavien vaatimusten mukaisia. Tällä arvioinnilla on kaksi päätavoitetta:

1. helpottaa EMAS-järjestelmästä kiinnostuneen, muuta ympäristöjärjestelmää soveltavan organisaation siirtymistä EMAS-järjestelmään;
2. helpottaa Eco-Lighthouse-järjestelmän vaatimusten ja EMAS-asetuksen vaatimusten vertailua.

Komissio valmisti arviointia tekemällä kuiluanalyysin kummankin järjestelmän vaatimusten välillä. Analyysin jälkeen asiaankuuluvat vaatimukset ryhmiteltiin keskeisiin vaatimuksiin, jotka vastaavat ympäristöjärjestelmän eri osia. Tämän jälkeen arvioitiin, ovatko nämä osat EMAS-asetuksen vastaavien vaatimusten mukaisia.

Seuraavia ympäristöjärjestelmän osia analysoidaan jäljempänä tässä asiakirjassa:

1. Ylimmän johdon sitoutuminen ja osallistuminen
2. Ympäristökatselmuksen tekeminen – alustava analyysi
3. Ympäristöpolitiikan laatiminen
4. Lainsäädännön noudattamisen varmistaminen
5. Tavoitteiden ja ympäristöohjelman laatiminen jatkuvan parantamisen varmistamiseksi
6. Organisaatorakenne, koulutus ja henkilöstön osallistuminen
7. Dokumentointivaatimukset
8. Toiminnan ohjaus
9. Valmius ja toiminta hätätilanteissa
10. Tarkistaminen, sisäinen auditointi ja korjaavat toimenpiteet
11. Viestintä (sisäinen ja ulkoinen)
12. Johdon katselmus.

Lisäksi tässä asiakirjassa arvioidaan **akkreditointia ja toimiluvan myöntämistä koskevia vaatimuksia**, jotka mahdollistavat pätevän ulkopuolisen auditoijan suorittaman järjestelmien todentamisen.

Seuraavassa arvioinnissa kuvataan yksityiskohtaisesti, missä määrin ELH-järjestelmän vaatimukset ovat EMAS-asetuksen vastaavien vaatimusten mukaisia kussakin edellä mainitussa osassa. Arviointia tehdessään komissio on pohtinut, pystytäänkö ELH-järjestelmän vaatimuksilla saavuttamaan EMAS-asetuksen vastaavien vaatimusten tavoitteet yhtä varmasti ja luotettavasti ⁽¹⁾.

Joissain tapauksissa ELH-järjestelmän osat eivät ole täysin EMAS-asetuksen vaatimusten mukaisia. Jotta arviointi olisi monivaihteisempi, nämä osat on luokiteltu "osittain EMAS-vaatimusten mukaisiksi" ja varustettu selityksillä, joiden tarkoituksena on auttaa ELH-sertifioituja organisaatioita kuroma halutessaan umpeen eron EMAS-asetuksen vaatimuksiin nähden.

Eri osat voidaan jakaa arvioinnin perusteella kolmeen ryhmään:

- ei EMAS-asetuksen vaatimusten mukainen;
- osittain EMAS-asetuksen vaatimusten mukainen;
- EMAS-asetuksen vaatimusten mukainen.

Osien, jotka tunnustetaan EMAS-asetuksen vastaavien vaatimusten mukaisiksi (kolmas ryhmä), katsotaan vastaavan asetusta.

Eco-Lighthouse-järjestelmän kuvaus

Eco-Lighthouse-sertifiointijärjestelmä on Norjan laajimmin käytetty ympäristöjärjestelmä: voimassa oleva ELH-sertifikaatti on yli 5 000 pienellä, keskisuurella ja suurella organisaatiolla (ELH-järjestelmää ei ole suunnattu yrityksille, joilla on monitahoisia ympäristöhaasteita ⁽²⁾). Yritykset voivat helposti toteutettavien, konkreettisten, olennaisten ja kannattavien (laajimmassa merkityksessä: paikallisten, alueellisten, maailmanlaajuisten) toimenpiteiden avulla parantaa ympäristönsuojelunsa tasoa, hallita ympäristövaikutuksiaan ja osoittaa sitoutumisensa yhteiskuntavastuuseen.

Sekä sisäisten että ulkoisten ympäristönäkökohtien hallinta yhdistetään Eco-Lighthouse-sertifiointijärjestelmässä säädöskehukseen, joka muodostuu yritysten järjestelmällisiä terveys-, ympäristö- ja turvallisuustoimia koskevasta kansallisesta asetuksesta.

Eco-Lighthouse-sertifiointia hakevan yrityksen on toimittava seuraavasti:

Ennen sertifiointia

1. Yrityksen on palkattava ELH:n kouluttama, hyväksymä ja valvoma Eco-Lighthouse-konsultti, jonka tehtävänä on
 - a) suorittaa yrityksen ympäristökatselmus (miljøanalyse). Konsultti valitsee tämän alustavan analyysin perusteella yritystä koskevat asiaankuuluvat toimialakohtaiset kriteerit (bransjespesifikke kriterier) kaikkiin organisaatioihin sovellettavien yhteisten kriteerien ⁽³⁾ lisäksi;
 - b) luoda ja auttaa täyttämään ympäristöselonteko ⁽⁴⁾ (miljøkartlegging) ELH-verkkoportaalisissa;
 - c) ohjata asiaankuuluvien kriteerien täyttämistä ja dokumentoida se tämän verkkopohjaisen työkalun (miljøkartlegging) avulla;
 - d) kouluttaa organisaation nimittämä sisäinen ympäristövastaava (Miljøfyrtårnansvarlig) käyttämään ELH-verkkoportaalia, ympäristöselonteko mukaan lukien;

⁽¹⁾ Näin tiukkaa yhdenmukaisuuden vaatimusta olisi tarkasteltava asetuksen 4 artiklan perusteella, jossa määritellään EMAS-rekisteröinnin hankkimisen edellytykset. Artiklan 3 kohdan mukaan organisaatioiden, joilla on 45 artiklan mukaisesti tunnustettu sertifioitu ympäristöjärjestelmä, ei tarvitse toteuttaa niitä osia, joiden on tunnustettu vastaavan tätä asetusta. Vastaaviksi tunnustetuilla osilla olisi sen vuoksi pystyttävä varmistamaan samanlainen toiminta kuin EMAS-asetuksen vastaavilla osilla EMAS-järjestelmän toteuttamisen ja rekisteröinnin osalta.

⁽²⁾ Ks. ELH-järjestelmän verkkosivusto osoitteessa <http://eco-lighthouse.org/certification-scheme/>

⁽³⁾ Kriteerien englanninkielinen käännös on saatavilla osoitteessa <http://eco-lighthouse.org/statistik/> (yhteiset kriteerit sekä muutama valikoitu toimialakohtainen kriteeristö on käännetty). Norjankieliset versiot ovat saatavilla osoitteessa <http://www.miljofyrtarn.no/dette-er-miljofyrtarn/bransjekriterier/9-miljt/miljt/55-bransjekriterier-gruppert>

⁽⁴⁾ Tätä ei pidä sekoittaa EMAS-asetuksen 2 artiklassa, 18 artiklassa ja liitteessä IV olevassa B osassa määritettyyn EMAS-järjestelmän ympäristöselontekoon.

- e) kouluttaa organisaation sisäinen ympäristövastaava täyttämään ensimmäinen vuosittainen ilmasto- ja ympäristö-raportti, jossa annetaan tietoa edellisestä täydestä kalenterivuodesta (sertifioinnin jälkeen);
 - f) ohjata kriteerien täyttämiseen liittyvää prosessia.
2. Organisaation on ennen sertifiointiprosessia vahvistettava, missä määrin yhteinen ja toimialakohtainen kriteeristö täyttyy, raportoidessa siitä omatoimisesti verkkopohjaisessa ympäristöselonteossa. Kaikki yhteiset ja toimialakohtaiset kriteerit on täytettävä sertifioinnin saamiseksi. Nämä alustavat omatoimisesti raportoidut tiedot säilytetään kirjallisessa muodossa osana ympäristöselontekoa.
 3. ELH laatii yhteiset ja toimialakohtaiset kriteerit yhteistyössä asianomaisten valtionhallinnon elinten, tutkijoiden, etujärjestöjen, asiakkaiden ja kokoneiden konsulttien ja sertifioijien kanssa. Kriteereissä käsitellään kyseisen alan kannalta merkityksellisiä ympäristönäkökohtia ja tehokkaita toimenpiteitä, ja niitä tarkastellaan uudelleen määrääjain.
 4. Kriteerit ovat ympäristöjärjestelmän selkäranka, joka varmistaa järjestelmän asianmukaisen toiminnan. Kaikkien kriteerien täyttäminen on raportoitava ympäristöselonteossa Eco-Lighthouse-verkkoportaalissa.
 5. Ilmasto- ja ympäristöraportti (klimate- og miljørapport) laaditaan ja lähetetään ELH-verkkoportaalissa. Raportti sisältää sekä kaikkiin toimialoihin sovellettavia yleisiä indikaattoreita ja parametreja että erityisiä indikaattoreita, jotka perustuvat valittuihin asiaankuuluviin kriteereihin.
 6. Kun yritys katsoo, että kaikki kriteerit täyttyvät, ja ensimmäinen ilmasto- ja ympäristöraportti on lähetetty, sertifioija/todentaja suorittaa sertifiointin. Verkkoportaalissa olevat olennaiset tiedot ovat hänen käytettävissään ennen toimipaikassa käyntiä ja haastattelujen ja tarkistusten tekemistä. Todentaja/sertifioija suorittaa sertifiointin yrityksen sijaintikunnan puolesta, mutta hänen kouluttamisestaan, hyväksymisestään (toimiluvan myöntämisestä) ja valvonnastaan, mukaan lukien paikalla tapahtuva tarkkailu (vuodesta 2017 lähtien), vastaa Eco-Lighthouse-järjestelmän keskushallinto. Poikkeamat kriteereistä ja poikkeamien korjaaminen dokumentoidaan ympäristöselonteossa.
 7. ELH-säätiö tarkistaa koko prosessin dokumentoidut tulokset, minkä jälkeen yritykselle myönnetään sertifikaatti. Vastaava sertifiointiraportti ja tunnustusasiakirja laaditaan vasta tässä vaiheessa.

Sertifioinnin jälkeen

Sertifioinnin jälkeen toimitetaan ilmasto- ja ympäristöraportti vuosittain 1 päivään huhtikuuta mennessä. Raportissa annetaan tietoa useiden parametrien tilanteesta ja aiemmin asetettujen ympäristöpäämäärien saavuttamisesta sekä selvitetään yksityiskohtaisesti tulevia päämääriä. Vuosittaisen raportin laatii ympäristövastaava.

Uudelleensertifiointi suoritetaan kolmen vuoden välein.

Prosessi on samanlainen, mutta uudelleensertifiointia varten ei tarvitse palkata konsulttia. Uudelleensertifioinnin järjestämisestä vastaa sen sijaan ympäristövastaava (Miljøfyrtårnansvarlig), joka tarkistaa, täyttyvätkö kriteerit edelleen, täyttää ympäristöselonteon ja asettaa asiakirjat sertifioijan/todentajan saataville ELH-verkkoportaalissa. Uusi ympäristöselonteko, vastaavat asiakirjat ja aiempina vuosina lähetetyt ilmasto- ja ympäristöraportit ovat tärkein ennen uudelleensertifiointia esitettävä näyttö. Käydessään yrityksessä sertifioija/todentaja tekee haastatteluja ja pistokokeita ja tarkastaa toimitilat samalla tavoin kuin ensimmäisen sertifiointin yhteydessä.

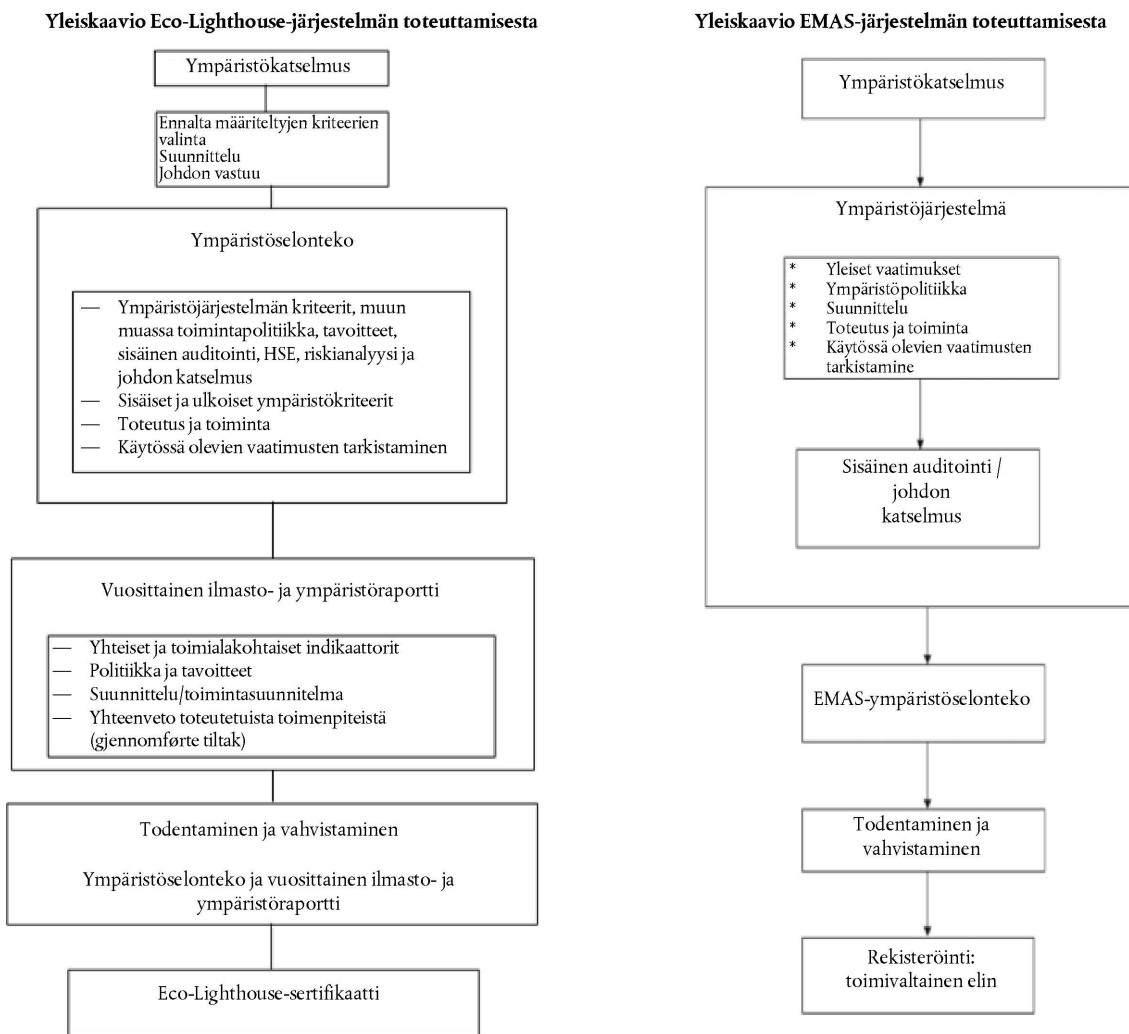
Huomautus:

Norjan noin 430 kunnasta yli 300 on Eco-Lighthouse-sertifiointijärjestelmän maksavia jäseniä. Jäsenyyteen kuuluu paikallisten yritysten ELH-sertifioinnin helpottaminen varmistamalla sertifioijan/todentajan saatavuus alueella. Kuntien odotetaan myös pyrkivän sertifioimaan omat yrityksensä.

Sertifiointivaiheessa käytettävät todentajat/sertifioijat voivat olla kunnan tai lääninhallinnon taikka yksityisen yrityksen palveluksessa, ja heidän kouluttamisestaan, hyväksymisestään ja valvonnastaan vastaa Eco-Lighthouse-säätiö. On tärkeää huomata, että kunta on Eco-Lighthouse-järjestelmässä sertifiointielin, sillä sertifioijat (joille ELH myöntää toimiluvan) toimivat kunnan, eivät Eco-Lighthouse-järjestelmän hallinnon, puolesta.

Eco-Lighthouse-säätiö sertifioitiin ISO 9001:2015 -standardin mukaisesti toukokuussa 2016.

Yleiskaavio ELH-järjestelmän ja EMAS-järjestelmän toteuttamisesta

OSA 1

Ylimmän johdon sitoutuminen ja osallistuminen

Vastaava EMAS-asetuksen vaatimus

- Ylimmän johdon osallistuminen ja sitoutuminen. EMAS-asetuksen mukaan ylimmän johdon tulee määritellä organisaation ympäristöpolitiikka (1.1) ja kantaa vastuu ympäristöjärjestelmän asianmukaisesta toteuttamisesta (1.2), ympäristöasioista vastaavan johdon edustajan nimittäminen mukaan lukien (1.3). Oikeusperusta: 2 artiklan 1 kohta ja liitteessä II oleva A.2 ja A.4 kohta
- Johdon olisi arvioitava tapahtunutta edistymistä säännöllisesti ja puututtava havaittuihin ongelmiin. Johdon on osallistuttava säännöllisesti ympäristöjärjestelmään liittyviin kokouksiin ja aloitteisiin. (liitteessä II oleva A.6 kohta)

Vastaavien ELH-järjestelmän vaatimusten arviointi

- Ylimmän johdon osallistuminen ja sitoutuminen
 - Organisaation ympäristöpolitiikan määrittely

Yhteisen kriteerin nro 1945 ⁽¹⁾ mukaan organisaatioiden on laadittava ympäristöpolitiikka. Päätöksen osallistua järjestelmään ja sitoumuksen eri kriteerien täyttämistä hyväksyy organisaation johto.

⁽¹⁾ Yhteinen kriteeri: Yrityksen on laadittava ympäristöpolitiikka sekä terveyttä, ympäristöä ja turvallisuutta koskevat tavoitteet. Ne on dokumentoitava joko ympäristöjärjestelmässä tai Eco-Lighthouse-järjestelmän vuosittaiseen ilmasto- ja ympäristöraporttiin liittyvässä toimintasuunnitelmassa.

1.2 Vastuun kantaminen ympäristöjärjestelmän asianmukaisesta toteuttamisesta

Yhteisen kriteerin nro 6 mukaan *johdon on suoritettava HSE-järjestelmän sekä Eco-Lighthouse-järjestelmän menettelyjen vuosittainen katselmus arvioidakseen, toimivatko ne tarkoitetulla tavalla.*

Allekirjoittamalla ELH-järjestelmän ehdot ja johdon katselmuksen pöytäkirjan vuosittain ylin johto kantaa vastuun ympäristöjärjestelmän asianmukaisesta toteuttamisesta ja vuosittaisen ilmasto- ja ympäristöraportin (klima- og miljørapport) oikeellisuudesta.

1.3 Ympäristöasioista vastaavan johdon edustajan nimittäminen

Yksi henkilöstön jäsen nimitetään ympäristövastaavaksi (miljøfyrtårnansvarlig). Tehtävä ei välttämättä ole kokoaikainen, vaan se määräytyy organisaation koon mukaan. Konsultti voi kouluttaa ympäristövastaavan ensimmäisen sertifiointin yhteydessä, tai aiempi ympäristövastaava voi opettaa häntä. Suurissa organisaatioissa ympäristövastaava osallistuu joskus ELH-konsultin koulutukseen (ja saa näin sisäisen konsultin (internkonsulent) pätevyyden). Hänen tehtävänsä mainitaan vaatimuksen 6 (organisaatorakenne, koulutus ja henkilöstön osallistuminen) yhteydessä.

2. Johdon säännöllinen arvio tapahtuneesta edistymisestä ja havaittuihin ongelmiin puuttuminen

Arviointi ja ongelmiin puuttuminen tapahtuu vuosittaisessa johdon katselmuksessa ⁽¹⁾ (ledelsens gjennomgang), jonka johto hyväksyy allekirjoittamalla vuosittaisen katselmuskokouksen pöytäkirjan. Lisäksi esitetään poikkeamia (poikkeamat lakisääteisistä vaatimuksista ja/tai ELH-kriteereistä) koskeva raportti ja vuosittainen ilmasto- ja ympäristöraportti (-raportit). Viimeksi mainittu sisältää ympäristönsuojelun tasoa koskevan arvion ja tulevan vuoden ympäristöpäämäärät. (Uudelleen)sertifiointiraportit voidaan esittää erityisesti poikkeamien ilmetessä.

Tämä vuosittainen arviointi on siis laaduntarkastus (asiakastytyväisyys, organisaatio, havaitut poikkeamat), mutta siinä käsitellään myös ympäristötavoitteiden ja toimintasuunnitelman toteutumista ja tarkastellaan toimialalle tärkeissä asioissa, esimerkiksi jätettä, energiankulutusta ja ympäristöä koskevissa indikaattoreissa, tapahtunutta edistymistä. Mahdolliset ELH-kriteereihin ja/tai ulkoiseen ympäristöön liittyvät poikkeamat käsitellään tässä yhteydessä (korjaamalla ne heti tai, jos se ei ole mahdollista, sisällyttämällä ne tulevan vuoden toimintasuunnitelmaan).

Yhteisessä kriteerissä nro 1950 todetaan, että yrityksen on laadittava menettelyt poikkeamien raportointia ja käsittelyä varten ⁽²⁾. Johto kantaa siten vastuun ympäristöpolitiikasta sekä ELH-järjestelmän tavoitteista ja saavutuksista päivittämällä tilanteen ja vahvistamalla sitoumuksen (ainakin) vuosittain.

Norjan lainsäädännössä ⁽³⁾ lisäksi edellytetty terveys-, turvallisuus- ja ympäristöjärjestelmä (HSE-järjestelmä) takaa, että toimintasuunnitelmassa esitetyt ja vuosittaisen ilmasto- ja ympäristöraportin saavutukset-osiossa raportoidut ympäristötavoitteet täyttyvät ja että ohjeita noudatetaan.

Komission päätelmä

Ylin johtaja allekirjoittaa ELH-järjestelmän ehdot ja sitoumukset sertifiointiprosessin alkuvaiheessa (verkkoportaalisissa). Yhteisen kriteerin nro 1945 mukaan organisaatioiden on laadittava ympäristöpolitiikka. Organisaation johto osallistuu vuoden aikana eri ajankohtina sekä vuosittaisten johdon katselmusten kautta toistuvasti ja yksityiskohtaisella tavalla (tekemällä tarkistuksia) ELH-järjestelmän toteuttamiseen. ELH-järjestelmää toteuttavan organisaation on myös nimitettävä ympäristövastaava, joka raportoi ylimmälle johdolle (tai on osa ylintä johtoa) ja on yhteydessä henkilöstöön ELH-järjestelmään liittyvissä asioissa.

⁽¹⁾ Velvollisuus ylläpitää sisäistä valvontaa: "Sisäisen valvonnan käyttöönottoa ja harjoittamista koskeva velvollisuus kuuluu yrityksen "vastuuhenkilölle". Tällä tarkoitetaan yrityksen johtoa tai omistajaa. Vaikka sisäistä valvontaa on suoritettava yrityksen kaikilla tasoilla, päävastuu järjestelmän käyttöönotosta ja ylläpitämisestä on yrityksen ylimmällä johdolla. Tässä pykälässä tehdään kuitenkin selväksi, että sisäinen valvonta on otettava käyttöön ja sitä on harjoitettava yhteistyössä työntekijöiden, työympäristötoimikunnan, työsuojeluvaltuutetun (-valtuutettujen) ja/tai työntekijöiden edustajien kanssa, jos sellaisia on."

⁽²⁾ Tämän kriteerin oikeusperusta on yritysten järjestelmällisiä terveys-, ympäristö- ja turvallisuustoimia koskevan asetuksen (sisäistä valvontaa koskeva asetus) 5 §:n 7 kohta.

⁽³⁾ Lainsäädännön linkki:<https://www.arbeidstilsynet.no/hms/internkontroll/> lisätietoa: <http://www.hse.gov.uk/>

Komissio tunnustaa näiden seikkojen perusteella ”**ylimmän johdon sitoutumista ja osallistumista**” koskevan ELH-järjestelmän osan EMAS-asetuksen vastaavien vaatimusten mukaiseksi, minkä vuoksi sen voidaan katsoa vastaavan asetusta.

OSA 2

Ympäristökatselmuksen tekeminen (alustava analyysi)

Vastaavat EMAS-asetuksen vaatimukset

Organisaation on ennen rekisteröintiä tehtävä asetuksen liitteeseen I perustuva ympäristökatselmus (4 artiklan 1 kohdan a alakohta, liite I, liitteessä II oleva A.3.1 kohta).

Tämän alustavan analyysin on katettava seuraavat alueet:

1. sovellettavien ympäristöön liittyvien lakisäätelien vaatimusten tunnistaminen;
2. kaikkien sellaisten välittömien ja välillisten ympäristönäkökohtien tunnistaminen, joilla on merkittäviä ympäristövaikutuksia, niiden määrällinen ja laadullinen erittely tarpeen mukaan ja luettelon laatiminen merkittäviksi todetuista ympäristövaikutuksista;
3. ympäristövaikutusten merkittävyyden arviointiperusteet;
4. kaikkien nykyisten ympäristöasioiden hallintaan liittyvien toimintatapojen ja menettelyjen tarkastelu;
5. aikaisempien häiriötilanteiden tutkimisesta saadun palautteen arviointi.

Ulkopuolisen todentajan on todennettava tämä katselmus.

Vastaavien ELH-järjestelmän vaatimusten arviointi

Yleinen arviointi: ELH-järjestelmän alustavan analyysin, jota kutsutaan ”ympäristöselonteoksi” (miljøkartlegging), tekee (ELH:n kouluttama, hyväksymä ja valvoma) konsultti. Analysoituaan organisaation hän valitsee asiaankuuluvat kriteerit, jotka organisaation on täytettävä saadakseen ELH-sertifioinnin. Tämän analyysin perusteella luodaan verkkopohjainen ympäristöselonteko (miljøkartlegging), joka koostuu täytettävien kriteerien luettelosta. Organisaatio määrittää sen avulla, millä osa-alueilla sen olisi edistytävä. Tämän jälkeen organisaatio voi raportoida edistymisestään ja seurata koko sovellettavien ja täytettävien kriteerien luettelon tilannetta ELH-verkkoportaalin (miljøfyrtårnportalen) vuorovaikutteisen menettelyn avulla.

ELH-järjestelmä sisältää kaikkiin aloihin sovellettavia yhteisiä kriteerejä sekä 14:lle eri toimialalle ennalta määriteltyjä erityisiä kriteerejä ⁽¹⁾.

1) Sovellettavien ympäristöön liittyvien lakisäätelien vaatimusten tunnistaminen

Yhteisiin kriteereihin kuuluu myös lakisäätelien vaatimusten noudattamisen tarkistaminen, joka tapahtuu yhteisen kriteerin nro 1944 mukaisesti: Yrityksen on varmistettava, että saatavilla ⁽²⁾ on päivitetty yhteenveto asiaankuuluvista terveyttä, ympäristöä ja turvallisuutta koskevista laeista ja määräyksistä. Saatavuutta ja luettelointia helpottaa Norjan hallituksen verkkosivusto Regelhjelp ⁽³⁾, jossa yritys saa organisaatiotunnuksensa annettuaan luettelon yritykseen sovellettavista lakisäätelivälineistä vaatimuksista, mukaan lukien ympäristöä koskevista vaatimuksista. Kaikki lakeihin ja määräyksiin perustuvat kriteerit on merkitty yhteisissä ja toimialakohtaisissa kriteereissä selvästi pykälämerkillä ^(§). Näin täsmennetään, että kriteerin tarkoituksena on lakisäätelien vaatimusten noudattaminen.

2) Kaikkien sellaisten välittömien ja välillisten ympäristönäkökohtien tunnistaminen, joilla on merkittäviä ympäristövaikutuksia, niiden määrällinen ja laadullinen erittely tarpeen mukaan ja luettelon laatiminen merkittäviksi todetuista ympäristövaikutuksista

ELH-järjestelmän toimialakohtaisten kriteerien piiriin kuuluville toimialoille keskeiset ympäristönäkökohdat tunnistetaan ja luetteloidaan toimialakohtaisia kriteerejä laadittaessa. Ennalta määriteltävät kriteerit laaditaan yhteistyössä asianomaisten toimialajärjestöjen, sidosryhmien, valtionhallinnon, tutkijoiden ja tärkeimpien asiakkaiden kanssa. Laatiella ennalta määritelty kriteeristö vuorovaikutteisella tavalla on tarkoitus auttaa ja opastaa organisaatioita helpon ja selkeän vertailukohdan luomisessa. Tämä prosessi on selvästi yksi olennaisimmista eroista EMAS-järjestelmän ja ELH-järjestelmän menetelmien välillä. EMAS-järjestelmässä keskitytään ympäristönäkökohtien tunnistamiseen organisaatiossa, kun taas ELH-järjestelmässä ne tunnistetaan toimialatasolla.

⁽¹⁾ <http://eco-lighthouse.org/statistikk/>

⁽²⁾ Koskee sertifioijaa ja organisaatiota yleensä.

⁽³⁾ www.regelhjelp.no

Yhteisiä kriteerejä on 31, ja niistä 35 prosenttia on järjestelmää koskevia kriteerejä, neljä prosenttia liittyy työympäristöön ja 52 prosenttia liittyy ELH:n mukaan ulkoiseen ympäristöön ⁽¹⁾. Toimialakohtaisista kriteereistä keskimäärin kymmenen prosenttia on ELH:n mukaan järjestelmää koskevia kriteerejä, ja 20 prosenttia liittyy työympäristöön ja 70 prosenttia ulkoiseen ympäristöön ⁽²⁾. Kun tutkitaan tarkemmin kriteerejä, jotka liittyvät eniten sertifioituihin aloihin (ja joita siis tarkistetaan ja päivitetään useimmin), kuten hotelleihin tai vähittäiskauppaan ⁽³⁾, voidaan todeta, että näihin kriteereihin sisältyy useita keskeisiä ympäristönäkökohtia.

Yhteisiin kriteereihin kuuluva kriteeri nro 1963 ”Muut ympäristönäkökohdat” velvoittaa yritykset arvioimaan ja käsittelemään asiaankuuluvia ympäristönäkökohtia, joita yhteiset ja toimialakohtaiset kriteerit eivät kata: ”Yrityksen on tunnistettava yrityksen muut merkittävät ympäristönäkökohdat ja harkittava tarpeellisia toimia ja/tai niiden sisällyttämistä vuosittaiseen ilmasto- ja ympäristöraporttiin ja/tai seurantaan toimintasuunnitelman avulla.” ELH ei kuitenkaan määrittele, miten näitä kriteerejä on sovellettava, esimerkiksi millaisia näkökohtia on tarkasteltava (välittömiä vai välillisiä) ja miten niiden vaikutusten merkittävyyttä on arvioitava ⁽⁴⁾. On myös epäselvää, miten tämän kriteerin täyttämistä voidaan arvioida, esimerkiksi millä perusteella ELH-sertifioija voi varmistua, että kaikki merkittävät ympäristönäkökohdat on tunnistettu ⁽⁵⁾.

Luetteltujen kriteerien täyttäminen tarkistetaan todentamisen/sertifioinnin yhteydessä, ja kaikki kriteerit on täytettävä ennen ⁽⁶⁾ sertifikaatin myöntämistä. Kriteerien täyttäminen todennetaan/sertifioidaan uudelleen kolmen vuoden välein uudelleensertifiointia varten.

3) Ympäristövaikutusten merkittävyyden arviointiperusteet

Ympäristövaikutuksia arvioidaan toimialakriteerejä laadittaessa. Arviointia ei näin ollen tee organisaatio, vaan asianomaisen toimialan sidosryhmät tarkastelevat vaikutuksia toimialatasolla. EMAS-asetuksen liitteessä I olevassa 3 kohdassa on erityisiä ohjeita ja arviointiperusteita ympäristövaikutusten merkittävyyden arvioimiseksi organisaatiossa. ELH-järjestelmässä, jossa arvioinnin suorittavat neuvoa-antavat asiantuntijaryhmät toimialatasolla, ei anneta tällaisia ohjeita.

4) ja 5) Ympäristöasioiden hallintaan liittyvät nykyiset toimintatavat ja menettelyt sekä aikaisempien häiriötilanteiden tutkimisesta saatu palaute

Ympäristöasioiden hallintaan liittyviä nykyisiä toimintatapoja ja menettelyjä tutkitaan ja arvioidaan toimialakriteerien avulla. Ennen sertifiointia laaditaan ensimmäinen vuosittainen ilmasto- ja ympäristöraportti, joka lisätään ympäristöse-lontekoon. Raportti sisältää organisaation ympäristöasioiden hallintaan liittyviä myönteisiä ja kielteisiä seikkoja. Raportissa otetaan nimenomaisesti huomioon ”tehdyt aloitteet” (gjennomførte tiltak) sellaisten seikkojen korjaamiseksi, joiden tilanne ei ollut tai ei ole paras mahdollinen. Näiden tietojen perusteella laaditaan toimintasuunnitelma (handlingsplan med mål).

Komission päätelmä

ELH-järjestelmän alustavassa analyysissä käytetään kriteeristöä, joka perustuu toimialatasolla tunnistettuihin ympäristönäkökohtiin. ELH voi ottaa asianmukaisesti huomioon merkittävän osan organisaation mahdollisista ympäristönäkökohdista määritellesään toimialakriteerejä. Sertifiointiin valmistautuva organisaatio käsittelee näitä näkökohtia arvioidessaan, täyttääkö se määritellyt kriteerit.

EMAS-asetuksessa edellytetään, että organisaation erityiset välittömät ja välilliset ympäristönäkökohdat analysoidaan kukin erikseen ja että organisaatio laatii arviointiperusteet niiden vaikutusten merkittävyyden määrittämiseksi, jotka liittyvät organisaation toimintaympäristössä tunnistettuihin näkökohtiin. Tämän organisaatiokeskeisen lähestymistavan tavoitteena on tunnistaa näkökohdat, jotka ovat merkittäviä organisaation toimintaympäristössä, eivät koko toimialalla. Yksilöllinen lähestymistapa on yksi näiden kahden järjestelmän keskeisistä eroista.

⁽¹⁾ <http://www.miljofyrtn.no/dokumenter/bransjekrav/844-general-industry-criteria/file> ja <http://www.miljofyrtn.no/dokumenter/bransjekrav/866-guidance-to-the-general-industry-criteria/file>

⁽²⁾ ELH:n toimittamat tilastotiedot hotelleista (<http://miljofyrtn.no/dokumenter/bransjekrav/864-industry-criteria-hotel/file>) ja vähittäiskaupasta (<http://miljofyrtn.no/dokumenter/bransjekrav/863-industry-criteria-retail-grocery-store/file>)

⁽³⁾ <http://eco-lighthouse.org/statistikk/>

⁽⁴⁾ Eco-Lighthouse-järjestelmän yhteisiä kriteerejä koskevat ohjeet (4. toukokuuta 2017), kriteeri nro 1963: Muiden ympäristönäkökohtien erillinen arviointi riittää, kun yritys katsoo, että lisätoimenpiteiden toteuttaminen on tarpeen. Yritys voi valita vapaasti näiden ympäristönäkökohtien käsitteelyyn käytettävän menetelmän, mutta se voidaan yhdistää ulkoisen ympäristön riskianalyysiin.

⁽⁵⁾ ELH-sertifioijat on koulutettu arvioimaan tosiasiallisten kriteerien täyttämistä, ei tekemään erityistä arviota erilaisista ympäristönäkökohdista.

⁽⁶⁾ Ks. myös vaatimus 4: lainsäädännön noudattaminen.

ELH-järjestelmän yhteisen kriteerin nro 1963 mukaan myös asiaankuuluvia "muita ympäristönäkökohtia" on tarkasteltava. Tämän kriteerin avulla voidaan laajentaa analyysia ja tarkentaa katselmusta. ELH suosittelee tätä kriteeriä koskeissa ohjeissa, että kriteeri voidaan yhdistää riskianalyysiin. Ohjeissa ei kuitenkaan määritellä, miten näiden muiden näkökohtien merkittävyyttä on arvioitava.

Vaikka molemmat lähestymistavat ovat hyödyllisiä ja niissä on etuja ja haittoja, sovellettavat menetelmät eroavat merkittävästi. Molemmilla pyritään samaan tavoitteeseen eli merkittävien ympäristönäkökohtien tunnistamiseen, vaikkakin eri menetelmin. ELH-järjestelmässä keskitytään ympäristönäkökohtien tunnistamiseen toimialatasolla, kun taas EMAS-järjestelmässä pyritään tunnistamaan merkittävät organisaatiokohtaiset näkökohdat. Tästä syystä näiden lähestymistapojen ei voida katsoa vastaavan toisiaan ⁽¹⁾.

Komissio katsoo näiden seikkojen perusteella, että **"ympäristökatselmuksen tekemistä"** koskeva ELH-järjestelmän osa on osittain EMAS-asetuksen vastaavien vaatimusten mukainen.

Mahdolliset toimenpiteet eron kuromiseksi umpeen EMAS-asetuksen vaatimuksiin nähden

Vaikka ELH-järjestelmän tämän osan ei voida katsoa vastaavan EMAS-asetusta, tehdyn analyysin perusteella voidaan todeta, että se on lähellä monia asetuksen vastaavia vaatimuksia. Seuraavat lisätoimet olisi toteutettava, jotta se olisi kaikkien vastaavien vaatimusten mukainen:

- Siirrytään riskianalyysiin perustuvasta lähestymistavasta EMAS-asetuksen liitteeseen I perustuvaan lähestymistapaan ja menetelmään sekä pyritään tunnistamaan myös sellaiset merkittävät ympäristönäkökohdat, joita toimialakriteerit eivät kata.
- Tämän mukaan yhteistä kriteeriä nro 1963 on sovellettava EMAS-asetuksen ympäristökatselmusta koskevien säännösten perusteella.
- ELH-sertifioijan on varmistettava tarkoituksenmukaisella menetelmällä, että mahdolliset muut ympäristönäkökohdat, indikaattorit ja lakisääteiset vaatimukset on tunnistettu ja niitä on käsitelty.

OSA 3

Ympäristöpolitiikan laatiminen

Vastaava EMAS-asetuksen vaatimus

Ylimmän johdon on määriteltävä organisaation ympäristöpolitiikka. EMAS-asetuksen liitteessä II mainittujen eri seikkojen on sisällyttävä tähän politiikkaan. (4 artiklan 1 kohdan b alakohta ja liitteessä II oleva A.2 kohta)

Vastaavien ELH-järjestelmän vaatimusten arviointi

ELH-järjestelmään sisältyy tavoitteiden asettamista koskeva muodollinen vaatimus, joka perustuu kriteeriin nro 1945 ("Yrityksen on laadittava ympäristöpolitiikka ⁽²⁾ sekä terveyttä, ympäristöä ja turvallisuutta koskevat tavoitteet. Ne on dokumentoitava joko ympäristöjärjestelmässä tai Eco-Lighthouse-järjestelmän vuosittaiseen ilmasto- ja ympäristöraportiin liittyvässä toimintasuunnitelmassa."). Ympäristöpolitiikkaa ja erityisiä ympäristötavoitteita käsitellään ensin asettamalla kriteerit toimintasuunnitelmassa ja esittämällä ne ympäristöselonteossa (miljökartlegging). Toisessa vaiheessa ympäristönsuojelun taso tarkastetaan valittujen indikaattoreiden perusteella vuosittaisessa ilmasto- ja ympäristöraportissa, johon sisältyy myös jatkuvaa parantamista koskeva toimintasuunnitelma.

Komission päätelmä

Äskettäin tarkistettu kriteeri nro 1945 velvoittaa yrityksen määrittelemään ympäristöpolitiikan. Ympäristöselonteko, kriteerien vahvistaminen, vuosittainen ilmasto- ja ympäristöraportti, indikaattoreiden tarkastelu ja tavoitteiden asettaminen täydentävät tätä ympäristöpolitiikkaa ja auttavat sen toteuttamisessa.

Halu saada Eco-Lighthouse-sertifiointi sekä ELH-järjestelmän ehtojen allekirjoittaminen ja sitoumukset osoittavat, että organisaation tarkoituksena on vahvistaa ympäristönäkökohtien hallintaa ja parantaa jatkuvasti ympäristönsuojelunsa tasoa. Vuosittainen ilmasto- ja ympäristöraportti vauhdittaa jatkuvaa parantamista siihen sisältyvän toimintasuunnitelman avulla.

⁽¹⁾ Näiden menetelmällisten erojen esiin tuominen on erityisen tärkeää asetuksen 4 artiklan kannalta. EMAS-järjestelmän ympäristökatselmuksen korvaaminen ELH-järjestelmän ympäristöselonteolla ei toimisi EMAS-järjestelmän toteuttamisen yhteydessä.

⁽²⁾ EMAS-asetuksen liitteessä II olevan A.2 kohdan mukaisesti.

Vuosittainen ilmasto- ja ympäristöraportti vahvistetaan vuosittaisen johdon katselmuksen yhteydessä.

Komissio tunnustaa näiden seikkojen perusteella ”**ympäristöpolitiikan laatimista**” koskevan ELH-järjestelmän osan EMAS-asetuksen vastaavien vaatimusten mukaiseksi, minkä vuoksi sen voidaan katsoa vastaavan asetusta.

OSA 4

Lainsäädännön noudattamisen varmistaminen

Vastaava EMAS-asetuksen vaatimus

EMAS-asetuksen mukaan organisaatioiden on

1. oltava tietoisia ympäristöön liittyvistä lainsäädännön vaatimuksista;
2. varmistettava näiden vaatimusten noudattaminen;
3. laadittava asianmukaiset menettelytavat täyttääkseen jatkuvasti nämä vaatimukset;
4. annettava aineellista ja asiakirjanäyttöä näiden vaatimusten noudattamisesta.
(4 artiklan 1 kohdan b alakohta ja 4 kohta, liitteessä II oleva A.3.2 kohta, B.2 kohta ja A.5.2 kohta)

Vastaavien ELH-järjestelmän vaatimusten arviointi

1. Konsultti laatii ennen ELH-sertifiointia kriteeriluettelon. Yhteisen kriteerin nro 1944 ⁽¹⁾ mukaan yritys on velvollinen varmistamaan, että sertifioijan/todentajan (ja myös koko yrityksen) saatavilla on päivitetty yhteenvedo yritystä koskevista asiaankuuluvista laeista ja määräyksistä.

Tämän velvollisuuden täyttämistä helpottaa Norjan hallituksen verkkosivusto Regelhjelp ⁽²⁾, jossa yritys saa organisaatiotunnuksensa perusteella luettelon asiaankuuluvasta lainsäädännöstä. Toimialalle olennaisimmat säännöt ja määräykset ovat osa yhteisiä ja toimialakohtaisia kriteerejä (merkitty §:llä), joiden täyttäminen on välttämätöntä sertifioinnin ja uudelleensertifioinnin hankkimiseksi. Yhteenvedon vuosittainen päivittäminen varmistetaan vuosittaisella johdon katselmuksella (vuosittaisella HSE-katselmuksella).

Kriteeriluettelossa on myös organisaatiota velvoittaviin erityisiin lainsäädännön vaatimuksiin liittyviä kriteerejä.

Esimerkkejä:

- Lakisääteinen yhteinen kriteeri nro 42: vaaralliset jätteet (ja...) on varastoitava turvallisesti ja toimitettava (...) laitokseen jätteiden kierrätystä koskevan asetuksen mukaisesti.
 - Lakisääteinen toimialakohtainen kriteeri nro 311: Jätevedestä otetaan näytteitä ja ne analysoidaan paikallisten määräysten ja saasteita koskevan asetuksen 15A-3 ja 15A-4 §:n mukaisesti. (käännös)
2. Yritys vahvistaa täyttävänsä nämä kriteerit tekemällä itsearvioinnin ennen sertifiointia. Riippumaton ulkopuolinen todentaja/sertifioija tarkistaa kriteerien täyttämisen sertifioinnin aikana. Ennen ELH-sertikaatin myöntämistä ELH-säätiö tarkistaa vielä kerran konsultin, yrityksen ja sertifioijan/todentajan tekemän työn ja hyväksyy sen. Tarkistus suoritetaan uudelleen kolmen vuoden välein tapahtuvan uudelleensertifioinnin yhteydessä. Kaikki kriteerit on täytettävä ennen sertifiointia, mukaan lukien ELH-kriteereihin suoraan Norjan lainsäädännöstä sisällytettävät yhteiset ja toimialakohtaiset kriteerit (merkitty §:llä). Poikkeamia lakisääteisestä vaatimuksesta, joka ei ole ELH-kriteeri, käsitellään yhteisessä kriteerissä nro 1950, joka velvoittaa yritykset laatimaan menettelyt poikkeamien raportointia ja käsittelyä varten. Yritys voidaan tämän kriteerin mukaan sertifioida, jos se osoittaa, että sillä on poikkeamien käsittelyyn tarkoitettu järjestelmä. Sertifioija/todentaja tarkistaa ELH-kriteerien täyttämisen ja todentaa, että yritys on laatinut menettelyn yleisten lakisääteisten vaatimusten noudattamatta jättämisen korjaamiseksi.

Toisin kuin EMAS-asetuksessa, ELH-järjestelmässä ei edellytetä, että organisaatiot esittävät sertifioijalle näyttöä myös muun ympäristölainsäädännön noudattamisesta ⁽³⁾ erityisten (lakisääteisten) vaatimusten lisäksi.

⁽¹⁾ Yhteinen kriteeri nro 1944: Yrityksen on varmistettava, että saatavilla on päivitetty yhteenvedo asiaankuuluvista terveyttä, ympäristöä ja turvallisuutta koskevista laeista ja määräyksistä.

⁽²⁾ <http://www.regelhjelp.no/> ja <http://www.miljofyrtarn.no/dette-er-milj%C3%B8fyrt%C3%A5rn/bransjekriterier>

⁽³⁾ EMAS-asetuksen liitteessä II olevan B.2 kohdan 2 alakohta.

3. Kolmen vuoden välein suoritettavan uudelleensertifiointin yhteydessä tarkistetaan jälleen kaikkien kriteerien, mukaan lukien poikkeamia käsittelevän yhteisen kriteerin nro 1950, täyttäminen. Sertifikaattia ei uusita, jos kriteerit eivät täyty.

Sertifioija arvioi lainsäädännön noudattamista koskevaa näyttöä (uudelleen)sertifioinnin yhteydessä, mutta ainoastaan pätevyytensä mukaisesti (ks. akkreditointia koskeva vaatimus). Lakisääteiset kriteerit on kuitenkin muotoiltu niin, että koulutettu sertifioija/todentaja pystyy arvioimaan lainsäädännön noudattamista ja dokumentoimaan, missä määrin sitä noudatetaan. Sertifioija/todentaja tarkistaa myös, että yrityksen saatavilla on päivitetty yhteenveto laeista ja määräyksistä ja että sillä on poikkeamien käsittelyyn tarkoitettu järjestelmä.

Lakisääteisten vaatimusten noudattaminen varmistetaan lisäksi vuosittaisella sisäisellä HSE-auditoinnilla, joka on osa vuosittaista johdon katselmusta. HSE-auditoinnissa tarkastellaan kaikenlaisia poikkeamia lakisääteisistä vaatimuksista.

ELH-portaalissa on ohjeita ja esimerkkejä poikkeamien käsittelyyn tarkoitettujen menettelyjen tarkastelua varten (yhteinen kriteeri nro 1950).

4. Annettava asiakirjanäyttö rajoittuu tämän osion 2 kohdassa esitetyn selityksen mukaisesti ELH-kriteereihin sisältyviin erityisiin lakisääteisiin vaatimuksiin, eikä se kata kaikkia sovellettavia ympäristöön liittyviä lainsäädännön vaatimuksia. Asiakirjat toimitetaan ja tallennetaan ELH-järjestelmän digitaalisen rajapinnan kautta.

Komission päätelmä

Samalla tavoin kuin ympäristöselonteon (alustava analyysi) laadinnassa, ELH-järjestelmässä käytetään kriteereihin perustuvaa järjestelmää arvioitaessa lainsäädännön noudattamista organisaatioissa. Tällaisen järjestelmän sekä hallituksen *Regelhjelp*-sivuston ⁽¹⁾ voidaan katsoa antavan hyvän yleiskuvan lakisääteisistä vaatimuksista, jotka EMAS-asetuksen mukaan on täytettävä.

Kaikkien ELH-kriteerien, mukaan lukien lakisääteisten kriteerien, täyttämistä arvioidaan ensin itse ennen sertifiointia, ja todentaja/sertifioija tarkistaa niiden täyttämisen sertifioinnin yhteydessä. Sertifikaattia ei voida myöntää, jos jokin luetelluista kriteereistä ei täyty.

(Lakisääteisten) ELH-kriteerien täyttämistä koskeva näyttö asetetaan saataville järjestelmän kautta. ELH edellyttää myös, että organisaatiossa on käytössä menettely, jota noudattaen raportoidaan ja käsitellään jäljellä olevat poikkeamat ⁽²⁾ lakisääteisistä vaatimuksista. Tärkeimpien terveys-, ympäristö- ja turvallisuustoimia koskevien lakien ja määräysten noudattamista valvotaan vuosittain HSE-tarkistuslistan avulla, jonka toimitusjohtaja vahvistaa ja allekirjoittaa ja jonka organisaation johto katselmoi. Yhteistä kriteeriä nro 1944 koskevissa ohjeissa todetaan nimenomaisesti, että kriteerissä edellytetään lakisääteisten vaatimusten noudattamista, ei pelkästään yhteenvetoa niistä.

Toisin kuin EMAS-asetuksessa, ELH-järjestelmässä ei ole kriteeriä, jonka mukaan organisaation on varmistettava kaikkien ympäristöön liittyvien lakisääteisten vaatimusten noudattaminen. Sen sijaan ELH-järjestelmässä painotetaan tärkeintä ympäristölainsäädäntöä asiaankuuluvien toimialakriteerien avulla, ja kyseinen lainsäädäntö on muotoiltu uudelleen, jotta yritys ja sertifioija ymmärtäisivät sen selvästi.

Jos lakisääteisiä vaatimuksia, jotka eivät sisälly lakisääteisiin ELH-kriteereihin, ei ole noudatettu, sertifikaatti voidaan myöntää sillä edellytyksellä, että käytössä on menettelyt HSE-säännösten noudattamatta jättämisen raportointia ja käsittelyä varten ⁽³⁾.

Toinen huomattava ero on todentajan pätevyydessä. EMAS-todentajien on pystyttävä huomaamaan, onko lainsäädäntöä jätetty noudattamatta, minkä vuoksi heillä on oltava tätä varten tarvittava muodollinen pätevyys. ELH-todentajat saavat sitä vastoin yleisluonteisen koulutuksen. ELH ottaa tämän ennalta huomioon muotoilemalla (lakisääteiset) kriteerit selvästi ja ymmärrettävästi. On kuitenkin kyseenalaista, onko sertifioija pätevä tunnistamaan poikkeamat muusta lainsäädännöstä kuin ennalta määritellyistä lakisääteisistä kriteereistä.

EMAS-asetukseen verrattuna eroa on myös siinä, kuinka usein tämä ulkopuolinen todentaminen suoritetaan. ELH-järjestelmässä suoritetaan kattava uudelleensertifiointi kolmen vuoden välein. Tässä yhteydessä tarkistetaan uudelleen kaikkien kriteerien, mukaan lukien lakisääteisiin vaatimuksiin liittyvien kriteerien, täyttäminen. EMAS-asetuksen mukaan EMAS-todentaja tarkistaa myös lakisääteisten vaatimusten täyttämisen vuosittain vahvistaessaan ympäristöselonteon. Huomattakoon kuitenkin, että 98 prosenttiin ELH-järjestelmää toteuttavista yrityksistä voitaisiin soveltaa EMAS-asetuksen 7 artiklassa säädettyä pieniä organisaatioita koskevaa poikkeusta, jos niillä olisi EMAS-sertifikaatti, ja että auditointitiheys (joka toinen vuosi) ja sertifikaatin uusimistiheys (neljän vuoden välein) olisivat silloin lähempänä ELH-järjestelmän käytäntöä.

⁽¹⁾ <http://www.regelhjelp.no/>

⁽²⁾ Yhteinen kriteeri nro 1950: "Yrityksen on laadittava menettelyt poikkeamien raportointia ja käsittelyä varten."

⁽³⁾ <http://eco-lighthouse.org/statistik/>; kriteerejä koskevat ohjeet ovat asiakirjan lopussa.

Komissio katsoo näiden seikkojen perusteella, että **"lainsäädännön noudattamisen varmistamista"** koskeva ELH-järjestelmän osa on osittain EMAS-asetuksen vastaavien vaatimusten mukainen.

Mahdolliset toimenpiteet eron kuromiseksi umpeen EMAS-asetuksen vaatimuksiin nähden

Vaikka ELH-järjestelmän tämän osan ei voida katsoa vastaavan EMAS-asetusta, tehdyn analyysin perusteella voidaan todeta, että se on lähellä monia asetuksen vastaavia vaatimuksia. Seuraavat lisätoimet olisi toteutettava, jotta se olisi kaikkien vastaavien vaatimusten mukainen:

- Mukautetaan yhteisen kriteerin nro 1944 tekstiä määräämällä, että organisaatioiden on varmistettava kaikkien ympäristöön liittyvien lakisääteisten vaatimusten tunnistaminen ja täyttäminen ennen sertifiointia.
- Vaaditaan, että organisaation on pyynnöstä esitettävä näyttöä asiaankuuluvien ympäristöön liittyvien lakisääteisten vaatimusten täyttämistä.
- Varmistetaan, että akkreditoitu tai toimiluvan saanut ulkopuolinen auditoija vahvistaa lainsäädännön noudattamisen suurissa organisaatioissa vuosittain ja pienissä ja keskisuurissa yrityksissä kahden vuoden välein.

OSA 5

Tavoitteiden ja ympäristöohjelman laatiminen jatkuvan parantamisen varmistamiseksi

Vastaava EMAS-asetuksen vaatimus

1. Organisaatiossa on määriteltävä ympäristötavoitteet ympäristönsuojelun tason jatkuvan parantamisen varmistamiseksi (1 artikla, liitteessä II oleva B.3 kohta ja B.4 kohdan 3 alakohta).
2. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi on laadittava ja toteutettava ympäristöohjelma (18 artiklan 7 kohta, liitteessä II oleva A.2 kohta ja A.3 kohdan 3 alakohta).

Vastaavien ELH-järjestelmän vaatimusten arviointi

ELH-järjestelmän menettelyissä edellytetään, että ennen organisaation sertifiointia laaditaan yksityiskohtainen ympäristöselonteko (miljøkartlegging; tarkistuslista sertifiointiin käytettävistä asiaankuuluvista yhteisistä ja toimialakohtaisista kriteereistä) ja ensimmäinen vuosittainen ilmasto- ja ympäristöraportti, jossa annetaan tietoa seuraavaksi vuodeksi suunnitelluista ympäristöpäämääristä ja toimista sekä ympäristönsuojelun nykytasosta.

Kunakin seuraavana vuotena (1 päivään huhtikuuta mennessä) toimitetaan **vuosittainen ilmasto- ja ympäristöraportti** ELH-verkkoportaalin kautta. Ympäristönsuojelun tasoa verrataan edellisen vuoden tasoon. Raportissa esitetään yhteenveto tehdyistä aloitteista ja saavutetuista tavoitteista ja päämääristä sekä toimintasuunnitelma tulevaa vuotta varten. Sertifioija/todentaja tarkistaa vuosittaisen ilmasto- ja ympäristöraportin ensimmäisen sertifiointin ja kolmen vuoden välein suoritettavan uudelleensertifiointin yhteydessä. Raportti tarkistetaan vuosittaisessa johdon katselmuksessa joka vuosi.

Vuosittainen ilmasto- ja ympäristöraportti luodaan ELH-verkkoportaaliissa yleisten indikaattoreiden ja toimialakohtaisia kriteerejä vastaavien indikaattoreiden pohjalta. Vuosittaiseen ilmasto- ja ympäristöraporttiin sisältyvien ympäristötavoitteiden ja toimintasuunnitelman on osoitettava jatkuva parantaminen. Menettely käy ilmi yhteistä kriteeriä nro 7 koskevista ohjeista ⁽¹⁾, muista asiaankuuluvista ohjeista ja ELH-verkkoportaalista.

Yhteisessä kriteerissä nro 1963 (muut ympäristönäkökohdat) todetaan lisäksi, että "yrityksen on tunnistettava yrityksen muut merkittävät ympäristönäkökohdat ja harkittava tarpeellisia toimia ja/tai niiden sisällyttämistä vuosittaiseen ilmasto- ja ympäristöraporttiin ja/tai seuranta- toimintasuunnitelman avulla". Toimintasuunnitelma voi siis sisältää sellaisia yrityskeitteitä näkökohtia, joita yhteiset tai toimialakohtaiset kriteerit eivät kata.

Yrityksille, jotka haluavat laajentaa ilmasto- ja ympäristöraporttiaan, on ELH-järjestelmässä yrityskeitteiset indikaattorit (virksomhetsspesifikke sjekkpunkter) -niminen palvelu, jossa raporttiin lisätään yrityksen tilaamat ja määrittelemät kysymykset ja indikaattorit.

⁽¹⁾ <http://eco-lighthouse.org/statistikk/>; kriteerejä koskevat ohjeet ovat asiakirjan lopussa.

Komission päätelmä

Sertifioinnin yhteydessä laaditaan arviointiperusteet ja tavoitteet sisältävä alustava ympäristöohjelma. Organisaation ympäristönsuojelun tasoa, tapahtunutta edistymistä ja ympäristötavoitteita arvioidaan ELH-verkkoportaaliin luotavan vuosittaisen ilmasto- ja ympäristöraportin avulla joka vuosi.

Ympäristöohjelmaa päivitetään ja arvioidaan uuden ympäristöselonteon avulla kolmen vuoden välein uudelleensertifioinnin yhteydessä.

Vaikka näissä prosesseissa keskitytään näkökohtiin, jotka sisältyvät ympäristöjärjestelmää perustettaessa sovellettavaan kriteeristöön (mukaan lukien yhteiseen kriteeriin nro 1963 ⁽¹⁾ sisältyvät muut näkökohdat), niillä pystytään varmistamaan näihin näkökohtiin liittyvän ympäristönsuojelun tason jatkuva parantaminen.

Komissio tunnustaa näiden seikkojen perusteella **"tavoitteiden ja ympäristöohjelman laatimista jatkuvan parantamisen varmistamiseksi"** koskevan ELH-järjestelmän osan EMAS-asetuksen vastaavien vaatimusten mukaiseksi, minkä vuoksi sen voidaan katsoa vastaavan asetusta.

OSA 6

Organisaatorakenne (roolit ja vastuut), koulutus ja henkilöstön osallistuminen

Vastaava EMAS-asetuksen vaatimus

1. Johdon on varmistettava, että järjestelmän toimivuuden turvaavat resurssit (mukaan lukien henkilöresurssit) ovat saatavilla. Roolit ja vastuut olisi määriteltävä ja dokumentoitava, ja niistä olisi tiedotettava. (liitteessä II oleva A.4.1 kohta)
2. Organisaation ylimmän johdon on nimitettävä erityinen johdon edustaja tai edustajia, joille on määriteltävä roolit, vastuut ja valtuudet varmistaa ympäristöjärjestelmän asianmukainen toteuttaminen ja ylläpitäminen sekä raportoida ylimmälle johdolle tämän järjestelmän toiminnasta (liitteessä II oleva A.4.1 kohta).
3. Henkilöstölle on tarjottava koulutusta ympäristöjärjestelmän tarpeiden täyttämiseksi (1 artikla, liitteessä II oleva A.4.2 kohta).
4. Henkilöstön olisi osallistuttava aktiivisesti organisaation ympäristönsuojelun tason parantamiseen (1 artikla, liitteessä II oleva A.4.2 kohta ja B4 kohta).

-
1. Johdon sitoutuminen järjestelmän asianmukaisen toteuttamisen varmistamiseen ja tarpeellisten resurssien varaamiseen:

Yhteisen kriteerin nro 1946 mukaan "yrityksen on laadittava organisaatiokaavio tai vastaava yleiskatsaus organisaation keskeisistä rooleista, joita ovat muun muassa Eco-Lighthouse-järjestelmän yhteyshenkilö, työsuojeluvaltuutettu, työympäristötoimikunnan puheenjohtaja, HSE-vastaava, hankintapäällikkö ja palotarkastaja".

Norjan lainsäädännön mukaan ylin johto vastaa yrityksen johtamisesta, johon kuuluu HSE-asioiden hallinta, ja siten epäsuorasti ympäristöjärjestelmän toteuttamisesta. Jos tarpeellisia resursseja ei varata, seuraavassa HSE-raportissa ja vuosittaisessa ilmasto- ja ympäristöraportissa ilmenee automaattisesti puutteita. Nämä puutteet otetaan huomioon vuosittaisessa johdon katselmuksessa. Tällainen tilanne voi myös olla esteenä seuraavalle uudelleensertifioinnille.

2. Ympäristöjärjestelmän erityiset edustajat:

Yksi henkilöstön jäsen nimitetään ympäristövastaavaksi (miljøfyrtårnansvarlig). Tehtävä ei välttämättä ole kokoaikainen, vaan se määräytyy organisaation koon mukaan. Konsultti voi kouluttaa ympäristövastaavan ensimmäisen sertifioinnin yhteydessä, tai aiempi ympäristövastaava voi opettaa häntä. Ympäristövastaavan tehtäviä ovat seuraavat:

- konsultin tiedottajana toimiminen (prosessin alussa);
- sertifioijan/todentajan tiedottajana toimiminen ensimmäisen sertifioinnin ja uudelleensertifioinnin yhteydessä;
- toimialakriteerien täyttämisen varmistaminen;

⁽¹⁾ Yhteinen kriteeri nro 1933 [1963]: "Yrityksen on tunnistettava yrityksen muut merkittävät ympäristönäkökohdat ja harkittava tarpeellisia toimia ja/tai niiden sisällyttämistä vuosittaiseen ilmasto- ja ympäristöraporttiin ja/tai seurantaan toimintasuunnitelman avulla."

- organisaation muiden työntekijöiden kouluttaminen ja motivointi;
- vuosittaisen ilmasto- ja ympäristöraportin laatiminen ja toimittaminen ELH-verkkoportaalissa;
- vuosittaisen ilmasto- ja ympäristöraportin käsittely johdon kanssa vuosittaisessa johdon katselmuksessa (ledelsens gjennomgang) ja henkilöstön kanssa henkilöstökokouksessa sekä raportin levittäminen intranetin tai muiden sisäisten viestintäkanavien kautta;
- erityisesti organisaation yleisestä ympäristöpolitiikasta ja vuosittaisessa ilmasto- ja ympäristöraportissa esitetyistä tulevan vuoden päämääristä ja tavoitteista tiedottaminen organisaation muille työntekijöille;
- jatkuvan parantamisen edistäminen.

ELH on ottanut käyttöön ympäristövastaavalle (miljøfyrtårnansvarlig) suunnatun verkkopohjaisen koulutuksen, jossa käsitellään vuosittaisen ilmasto- ja ympäristöraportin laatimista ja erityisesti uudelleensertifioinnin hankkimista.

ELH-järjestelmässä ohjeistetaan ympäristövastaavaa yhteisen kriteerin nro 1947 mukaisesti: "Yrityksen on laadittava kirjalliset ohjeet Eco-Lighthouse-järjestelmän toteuttamisesta vastaavalle työntekijälle. Ympäristövastaavan olisi edistettävä organisaation työntekijöiden osallistumista ja motivoitava heitä. ELH:n mukaan henkilöstön aktiivinen osallistuminen on ELH-järjestelmän kulmakivi."

Suurissa organisaatioissa henkilöstön osallistumista voidaan lisätä perustamalla ympäristöryhmä⁽¹⁾ (miljøgruppe). Ympäristöryhmä voidaan yhdistää terveys-, turvallisuus- ja ympäristöryhmään (HSE-ryhmään), joka on lain mukaan pakollinen yli 50 työntekijän organisaatioissa.

3. Koulutus:

Yrityksiä ja organisaatioita velvoittaa yhteinen kriteeri nro 1951: "Yrityksessä on oltava käytössä menettelyt, joilla työntekijöille annetaan peruskoulutusta terveys-, turvallisuus- ja ympäristöasioissa (HSE) sekä tiedotetaan muutoksista. Koulutuksessa on käsiteltävä ulkoiseen ympäristöön liittyviä järkeviä menettelyjä."

Tavoitteena on varmistaa, että työntekijöillä on riittävät tiedot ja taidot, jotta he voivat tehdä työnsä asianmukaisesti HSE-säännöksiä noudattaen. Henkilöstökoulutuksen laajuus riippuu yrityksen toimintaan liittyvistä riskeistä. ELH-järjestelmän perusajatuksena on, että organisaatio tuntee itse parhaiten itsensä sekä henkilöstönsä osaamisen ja tarpeet ja osaa sen vuoksi parhaiten arvioida, millainen koulutus on tarpeen. Sertifioija/todentaja todentaa tämän kriteerin täyttämisen suullisesti kysymällä, millaisia menettelyjä yrityksellä on henkilöstönsä ja uusien työntekijöiden HSE-koulutusta varten.

Keskeinen kysymys on, pyritäänkö näillä koulutuksilla parantamaan ympäristönsuojelun tasoa vai keskitytäänkö niissä ainoastaan ELH-järjestelmän menettelyihin liittyviin asioihin ja HSE-riskien hallintaan. ELH:n käyttämä HSE-tarkistuslista, jonka avulla arvioidaan, tuntevatko työntekijät ELH-järjestelmän käytännöt, antaa vahvistuksen sille, että koulutuksessa käsitellään muitakin menettelyjä, esimerkiksi jätehuollon, energiatehokkuuden ja vaarallisten aineiden hallinnan kaltaisia keskeisiä ympäristöön liittyviä aloja.

4. Henkilöstön osallistuminen:

Jotta EMAS-asetuksen vaatimukset täyttyisivät, henkilöstön on osallistuttava prosessiin, jolla pyritään jatkuvasti parantamaan organisaation ympäristönsuojelun tasoa.

Organisaatiossa on nimitettävä ympäristöryhmä, ja henkilöstön on osallistuttava aktiivisesti ympäristötoimintaan⁽²⁾. Henkilöstölle tiedotetaan ilmasto- ja ympäristöraportin sisällöstä, ja sen on myös erityisesti osallistuttava ympäristönsuojelun tasoa edistäviin prosesseihin, esimerkiksi jätteiden lajitteluun. Eri kriteerit (1953, 1962, 36) tukevat jatkuvaa parantamista "ideapankin" avulla. Eco-Lighthouse-säätiön tarjoamissa ideapankeissa on erilaisia toimenpiteitä ympäristönsuojelun tason parantamiseksi eri aloilla, kuten liikenteessä, jätehuollossa tai energian käytössä, yhteistyössä organisaation henkilöstön kanssa.

⁽¹⁾ Huomattakoon, että HSE-ryhmä (arbeidsmiljøutvalg) ja ELH-järjestelmän ympäristöryhmä (miljøgruppe) ovat eri yksiköitä. HSE-ryhmä on lain mukaan perustettava, jos työntekijöitä on yli 50. Ympäristöryhmä ei ole pakollinen, mutta ELH suosittaa sitä organisaatioihin, joiden henkilöstömäärä ylittää tietyn määrän. Ryhmät voidaan yhdistää organisaation tehokkuuden varmistamiseksi ja ELH-järjestelmän liittämiseksi olemassa oleviin hallintorakenteisiin.

⁽²⁾ Eco-Lighthouse-sertifioinnin käsikirja 2016: 3.2.4 Ympäristöryhmän/projektiryhmän perustaminen ja nimittäminen.

Komission päätelmä

Organisaation johto on lain mukaan velvollinen varaamaan henkilöresursseja HSE-menettelyjen asianmukaisen toiminnan varmistamiseksi, ja sen on ELH-sääntöjen mukaan myös nimitettävä ELH-edustaja samalla tavoin kuin EMAS-järjestelmässä. Vastuuhenkilöiden saatavilla on näin ollen oltava asianmukaisen toiminnan edellyttämät resurssit.

Organisaatioiden on myös annettava henkilöstölleen HSE-osaamista koskevaa koulutusta, johon sisältyy ympäristönsuojelun tason parantaminen, ja henkilöstön on osallistuttava ympäristöjärjestelmän toteuttamiseen ja ympäristötoimintaan.

Komissio tunnustaa näiden seikkojen perusteella **"organisaatorakennetta, koulutusta ja henkilöstön osallistumista"** koskevan ELH-järjestelmän osan EMAS-asetuksen vastaavien vaatimusten mukaiseksi, minkä vuoksi sen voidaan katsoa vastaavan asetusta.

OSA 7

Dokumentointivaatimukset

Vastaava EMAS-asetuksen vaatimus

EMAS-asetuksen mukaan dokumentoinnin tulee kattaa ympäristöpolitiikka, tavoitteet, toimintasuunnitelmat, ympäristöjärjestelmän laajuus ja sen pääosat, kuten tarpeelliset tallenteet merkittäviin ympäristönäkökohtiin liittyvien prosessien tehokkaan suunnittelun ja valvonnan varmistamiseksi

(liitteessä II oleva A.4 kohdan 4 alakohta).

Vastaavien ELH-järjestelmän vaatimusten arviointi

Organisaatiota ja ympäristöjärjestelmän menettelyjen ja päämäärien toteuttamista koskevien asiakirjojen on oltava saatavilla.

ELH:n verkkosivustolla on laaja luettelo sertifiointiin tarvittavista pakollisista asiakirjoista sekä muita lomakkeita, hyödyllisiä työkaluja (*verktøy*) ja toimialoihin liittyviä tietoja ⁽¹⁾ sertifiointia varten. Monet tärkeät asiakirjat tallennetaan ELH-verkkoportaaliin ⁽²⁾ (*miljøfyrtårnportal*). ELH antaa myös asiakirjojen tallennusrakennetta koskevia neuvoja.

Yhteiseen kriteeriin nro 1944 liittyvissä sertifioidun/todentajan ohjeissa sertifioidun/todentajan kehoitetaan tarkistamaan, että asiakirjat ja HSE-järjestelmän tiedot tallennetaan helposti ja järjestelmällisesti ja että yritys tietää, miten tietoihin pääsee käsiksi. Toimialakriteereihin liittyvät asiakirjat liitetään ympäristöselontekoon (*miljøkartlegging*) ja tallennetaan ELH-verkkoportaaliin. Asiakirjojen lataaminen portaaliin ei ole pakollista, vaan yritys voi halutessaan näyttää ne sertifioidulle/todentajalle asianomaisessa kokouksessa. Sertifioidun/todentajan saa sertifiointi- tai uudelleensertifiointikokouksen kautta käsityksen siitä, kuinka hyvin henkilöstö tuntee järjestelmän.

Komission päätelmä

Tämä osa koskee asiaankuuluvien asiakirjojen saatavuutta. Vaikka ELH-järjestelmä ja EMAS-järjestelmä ovat laajuudeltaan erilaisia, ELH:n ehdottamaa tietorakennetta sekä arkiston tallennusrakennetta voidaan pitää tyydyttävänä.

Komissio tunnustaa näiden seikkojen perusteella **"dokumentointivaatimuksia"** koskevan ELH-järjestelmän osan EMAS-asetuksen vastaavien vaatimusten mukaiseksi, minkä vuoksi sen voidaan katsoa vastaavan asetusta.

Huomautus: ELH-järjestelmän dokumentointimenettely on suunniteltu määritelmän mukaan niin laajaksi, että se täyttää ELH-järjestelmän dokumentointitarpeet. Jos organisaatio haluaa hakea EMAS-rekisteröintiä, dokumentointimenettelyn laajuutta on muutettava niin, että se kattaa kaikki EMAS-asetuksen vaatimukset, mukaan lukien ne, joita ELH-järjestelmä ei nykyään täytä.

⁽¹⁾ <http://miljofyrtarn.no/nyeverktoy> ja (esimerkki) <http://www.miljofyrtarn.no/2015-11-18-23-56-21/avfall>

⁽²⁾ <https://rapportering.miljofyrtarn.no/Account/Login?ReturnUrl=%2F>; käyttöoikeudet saa ottamalla yhteyttä ELH:hon.

OSA 8

Toiminnan ohjaus*Vastaava EMAS-asetuksen vaatimus*

Tunnistettuihin merkittäviin ympäristönäkökohtiin liittyvää toimintaa on toteutettava määritellyllä tavalla. Tämän varmistamiseksi organisaation on

1. luotava, toteutettava ja ylläpidettävä dokumentoidut menettelyt ohjaamaan tilanteita, joissa niiden puuttuminen saattaisi johtaa poikkeamiseen ympäristöpolitiikasta, -päämääristä ja -tavoitteista;
2. määrättävä toimintakriteerit menettelyissä;
3. luotava, toteutettava ja ylläpidettävä organisaation käyttämien tuotteiden ja palveluiden tunnistettuihin merkittäviin ympäristönäkökohtiin liittyviä menettelyjä sekä viestittävä asiaan kuuluvista menettelyistä ja vaatimuksista toimittajille, mukaan lukien urakoitsijoille.

Vastaavien ELH-järjestelmän vaatimusten arviointi

1. ja 2. ELH-järjestelmän vaatimusten mukaan organisaation on laadittava ympäristöpolitiikka ja määriteltävä ympäristön suojelun tasoa koskevat erityiset tavoitteet. Norjalaisten yritysten on sisäistä valvontaa koskevan asetuksen mukaan asetettava myös terveyttä, turvallisuutta ja ympäristöä (HSE) koskevat yleistavoitteet. ELH-järjestelmän yhteisissä kriteereissä nro 1945 ja 1947 määrätään, että ympäristöjärjestelmään on sisällyttävä dokumentoidut menettelyt näiden terveyttä, turvallisuutta ja ympäristöä koskevien tavoitteiden saavuttamiseksi, mukaan lukien toimialakriteerien jatkuvan täyttämisen varmistamiseksi. Myös poikkeamien käsittelyä varten on laadittava menettelyt (yhteinen kriteeri nro 1950). ELH-järjestelmän kriteerissä nro 1949 yritykset velvoitetaan tekemään (päivitetty) riskinarviointi ja laatimaan vastaava toimintasuunnitelma.

Tietyillä toimialoilla on laadittava erityiset menettelyt kyseisellä toimialalla yleisesti käytettävien vaarallisten aineiden käsittelyä varten (muun muassa siivousalaa koskevat toimialakohtaiset kriteerit nro 983 ja 984, autokorjaamoja ja -maalaamoja koskevat toimialakohtaiset kriteerit 1931, 1932 ja 1933 ja autokorjaamoja koskeva toimialakohtainen kriteeri nro 14).

3. Sertifiointin jälkeen yrityksen on tiedotettava ympäristötoiminnastaan asiakkailleen ja toimittajilleen (yhteinen kriteeri nro 5). Kaikille merkittävillä hankinnoilla on asetettava asiaankuuluvat ympäristökriteerit (yhteinen kriteeri nro 1954), ja yrityksen on kehotettava merkittävimpiä toimittajiaan hankkimaan ympäristösertifikaatti. Yrityksen on myös kehotettava toimittajiaan antamaan tietoa tuoteluettelossaan olevista kolmansien osapuolten ympäristömerkityistä tuotteista ja tilastotietoa niiden hankkimista ympäristömerkityistä tuotteista (yhteinen kriteeri nro 1956).

Komission päätelmä

Tässä osassa käsitellään asianmukaiseen toiminnan ohjaukseen käytettäviä menettelyjä. ELH:n ehdottamaa menettelyjen rakennetta sekä sisäistä valvontaa koskevaa kansallista asetusta ja siihen liittyviä tietovirtoja voidaan pitää tyydyttävänä.

Komissio tunnustaa näiden seikkojen perusteella **"toiminnan ohjausta"** koskevan ELH-järjestelmän osan EMAS-asetuksen vastaavien vaatimusten mukaiseksi, minkä vuoksi sen voidaan katsoa vastaavan asetusta.

OSA 9

Valmius ja toiminta hätätilanteissa*Vastaava EMAS-asetuksen vaatimus*

1. Organisaation on luotava, toteutettava ja ylläpidettävä menettelyt mahdollisten onnettomuus- ja hätätilanteiden tunnistamiseen sekä toimintaan näissä tilanteissa.
2. Organisaation on reagoitava hätätilanteisiin ja onnettomuuksiin ja ehkäistävä tai lievennettävä syntyviä haitallisia ympäristövaikutuksia.
3. Organisaation on määrajoin katselmoitava ja tarvittaessa päivitettävä hätätilanteiden valmiusmenettelyt ja toimintasuunnitelmat.
4. Organisaation on myös testattava näitä menettelyjä määrajoin, kun se on käytännössä mahdollista.
(liitteessä II oleva A.4.7 kohta)

Vastaavien ELH-järjestelmän vaatimusten arviointi

Tätä osa-aluetta sääntelee yhteinen kriteeri nro 1949: ”Yrityksen on tehtävä työympäristön ja ulkoisen ympäristön kattava päivitetty riskinarviointi ja vastaava toimintasuunnitelma.”

Tiettyihin aloihin, joilla tämä vaatimus on erityisen olennainen, sovelletaan erityisiä lakeja ja määräyksiä. Norjalaiset yritykset voivat helposti tarkistaa niihin sovellettavan lainsäädännön hallituksen sääntelyä koskevalta Regelhjelp-verkkosivustolta ⁽¹⁾. Antamalla organisaatiotunnuksensa yritys saa luettelon asiaankuuluvasta lainsäädännöstä. Esimerkkejä eri toimialoihin sovellettavista valmiutta ja toimintaa hätätilanteissa koskevista laeista ja määräyksistä on pelastustoiminnasta vastaavan viraston (DSB) verkkosivustolla ⁽²⁾. Huomattakoon kuitenkin, että ELH ei yleensä sertifioi raskaan teollisuuden yrityksiä eikä yrityksiä, joilla on monitahoisia ympäristöhaasteita.

ELH-järjestelmän toimialakohtaisissa kriteereissä määrätään myös valmiudesta ja toiminnasta hätätilanteissa, vaikkakin joissain tapauksissa, esimerkiksi veneenrakennuksessa, tämä näyttää rajoittuvan vaarallisten aineiden luetteloihin ja ensiapukursseja koskeviin määräyksiin. Kemikaaleja tai muita aineita käyttävien yritysten (kuten pesuloiden) osalta näitä asioita käsitellään toimialakohtaisissa kriteereissä.

Komission päätelmä

Valmiutta ja toimintaa hätätilanteissa säännellään tiukasti ⁽³⁾ Norjan lainsäädännössä. ELH-järjestelmän yhteiset ja toimialakohtaiset kriteerit täydentävät tarpeen mukaan tätä sääntelyä.

Riskitietoisuutta, valmiutta ja toimintaa hätätilanteissa koskevat säännöt, niiden tehokas soveltaminen ja menettelyjen katselmointi tarkistetaan sertifiointin, uudelleensertifiointin ja vuosittaiseen johdon katselmukseen päätyvän prosessin yhteydessä.

Komissio tunnustaa näiden seikkojen perusteella ”**valmiutta ja toimintaa hätätilanteissa**” koskevan ELH-järjestelmän osan EMAS-asetuksen vastaavien vaatimusten mukaiseksi, minkä vuoksi sen voidaan katsoa vastaavan asetusta.

OSA 10

Tarkistaminen, sisäinen auditointi ja korjaavat toimenpiteet

Vastaava EMAS-asetuksen vaatimus

1. Organisaation on osana ympäristöjärjestelmäänsä ja tavoitteidensa mukaisesti luotava, toteutettava ja ylläpidettävä menettelyjä, joilla tarkistetaan säännöllisesti niiden toimintojen keskeiset ominaisuudet, joilla saattaa olla merkittäviä ympäristövaikutuksia, ja toteutettava tarvittaessa korjaavia toimenpiteitä (liitteessä II oleva A.5.1 kohta).

Organisaation on suoritettava sisäinen auditointi, jonka tavoitteena on arvioida käytössä olevia ympäristöjärjestelmiä ja sitä, ovatko ne organisaation politiikan ja ohjelman mukaisia (mukaan lukien lainsäädännön noudattaminen), 4 artiklan 1 kohdan c alakohdan, 9 artiklan ja liitteen III vaatimusten mukaisesti. Auditoinnin suorittavat pätevät auditointijat ainakin vuosittain, ja auditointijakso, joka kattaa kaikki organisaation toiminnot, on toteutettava enintään kolmen vuoden välein (tai pienissä ja keskisuurissa yrityksissä enintään neljän vuoden välein).

2. Organisaation on luotava, toteutettava ja ylläpidettävä menettelyjä, joilla tunnistetaan, korjataan ja tutkitaan todellisia ja mahdollisia poikkeamia sekä huolehditaan korjaavista ja ehkäisevistä toimenpiteistä. Korjaavien ja ehkäisevien toimenpiteiden tulokset on tallennettava, ja niiden tehokkuus on katselmoitava. (liitteessä II oleva A.5.3 kohta)
3. Sisäisen auditoinnin päätyttyä johdolle olisi annettava selvitys auditoinnin johtopäätöksistä ja havainnoista.

Oikeusperusta: 4 artiklan 1 kohdan b ja c alakohta, 6 artiklan 2 kohdan a alakohta, 9 artikla, liitteessä II oleva A.5 kohta ja liite III

⁽¹⁾ <http://www.regelhjelp.no/>

⁽²⁾ <https://www.dsb.no/> Linkki Lovdata-sivustoon (esimerkiksi tulipalo, räjähdyskset, vaaralliset aineet): https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2002-06-14-20#KAPITTEL_2

⁽³⁾ <https://www.dsb.no/>

Vastaavien ELH-järjestelmän vaatimusten arviointi

1. Keskeisten ominaisuuksien tarkistaminen ja sen arvioiminen, onko ympäristöjärjestelmä organisaation politiikan ja ohjelman mukainen, sisäisen auditoinnin avulla

Yhteisen kriteerin nro 6 mukaan ”johdon on suoritettava HSE-järjestelmän sekä Eco-Lighthouse-järjestelmän menettelyjen vuosittainen katselmus arvioidakseen, toimivatko ne tarkoitetulla tavalla”. Huomattakoon, että tämä kriteeri on merkitty pykälämerkillä (§), joka ilmaisee oikeusperustaa.

Yhteistä kriteeriä nro 6 koskeissa ohjeissa todetaan myös seuraavaa: ”Kriteerin oikeusperusta on yritysten järjestelmällisiä terveys-, ympäristö- ja turvallisuustoimia koskevan asetuksen (sisäistä valvontaa koskeva asetusta) 5 §:n 8 kohta. Yrityksen on valvottava HSE-järjestelmää ja suoritettava vuosittain järjestelmä- ja sisäinen auditointi varmistaakseen, että HSE-järjestelmä toimii tarkoitetulla tavalla. Ulkoisia ympäristöjä koskevat Eco-Lighthouse-järjestelmän menettelyt on yhdistettävä HSE-järjestelmään, ja niiden on oltava olennainen osa sisäistä auditointia. Johdolla on päävastuu HSE-järjestelmästä ja siihen yhdistetyistä Eco-Lighthouse-järjestelmän menettelyistä, ja sen on katselmoitava ne vuosittain varmistaakseen, että ne toimivat tarkoitetulla tavalla. Johdon katselmuksen käytännön toteutus vaihtelee yritysten välillä. Tärkeää on löytää käyttökelpoisia ratkaisuja. (...)”

Huomautus: On tärkeää, että konsultti/yritys tutkii HSE-järjestelmää koskevien kriteerien lisäksi HSE-järjestelmää kokonaisuutena. Konsultin/yrityksen on tutkittava, toimiiko HSE-järjestelmä hyvin käytännössä ja onko se hyvin jäsennetty.

Vuosittaisesta johdon katselmuksesta ja ELH-sertifiointiin tarvittavista lisäasiakirjoista ja -menettelyistä rakentuu näin ollen yhdessä lakisääteisen veloitteen kanssa sisäistä valvontaa koskevan kansallisen asetuksen⁽¹⁾ mukainen organisaatioiden HSE-toimien vuosittainen auditointi. Yrityksen on tutkittava tässä yhdenmetyssä katselmuksessa, toimiiko HSE-järjestelmä hyvin käytännössä ja onko se hyvin jäsennetty.

ELH-järjestelmän ympäristömenettelyt yhdistetään näin jo olemassa olevaan HSE-järjestelmään, mikä vahvistaa ympäristöjärjestelmää kokonaisuutena niin työympäristön kuin ulkoisen ympäristön suhteen.

Auditointi ja tarkistukset perustuvat ELH-säätiön laatimiin erityisiin toimialakohtaisiin tarkistuslistoihin, malleihin ja esimerkkeihin, jotka kuvastavat eri toimialojen ympäristöriskien tasoa. Tarkistukseen on kuuluttava myös Eco-Lighthouse-järjestelmän menettelyjen sekä vuosittaisessa ilmasto- ja ympäristöraportissa itse määriteltujen ympäristötavoitteiden ja -päämäärien ja saavutusten katselmointi.

Yrityksen koosta riippuen sisäinen auditointi voi tarkistaa järjestelmän ennen vuosittaista johdon katselmusta (suuret yritykset) tai varsinaisessa kokouksessa (pienet yritykset). Vuosittaisesta johdon katselmuksessa arvioidaan poikkeamat, saavutukset, tavoitteet ja päämäärät ja asetetaan uusia tavoitteita ja päämääriä.

Ympäristötavoitteet ja saavutukset dokumentoidaan myös johdon katselmusta täydentävässä **vuosittaisessa ilmasto- ja ympäristöraportissa**. Raportissa arvioidaan edellä mainittuja seikkoja, tarkistetaan, onko tapahtunut edistymistä ja onko tavoitteet saavutettu, ja asetetaan uusia parannustavoitteita tulevaisuudeksi. Johto arvioi raporttia joka vuosi vuosittaisen johdon katselmuksen yhteydessä.

2. Poikkeamien korjaaminen

HSE-katselmuksen tavoitteena on havaita heikkoudet ja puutteet ja laatia korjaussuunnitelma. Mahdollisen puutteen johdosta laaditaan toimintasuunnitelma, jonka tavoitteena on puutteen poistaminen (tiettyyn määräaikaan mennessä).

⁽¹⁾ Ote sisäistä valvontaa koskevaa asetusta varten laadituista ohjeista: ”Terveys-, ympäristö- ja turvallisuustoimien katselmointi määräajoin. Yrityksen on säännöllisen seurannan (esimerkiksi turvallisuustarkastukset ja henkilöstökokoukset) lisäksi suoritettava ainakin kerran vuodessa laajempi HSE-toimien katselmus ja arvioitava, toimivatko ne käytännössä. Yrityksellä on oltava kirjallinen toimintatapa katselmusta varten. Katselmuksen tulosten on oltava helposti käytettävissä. Katselmuksen tarkoituksena on havaita heikkoudet ja puutteet ja korjata ne. On tärkeää löytää niiden syyt ja varmistaa, etteivät ne toistu. Katselmuksen päätyttyä on asetettava konkreettiset parannustavoitteet yleistavoitteen lisäksi.” Ote on peräisin osoitteesta www.arbeidstilsynet.no/binfil/download2.php?tid=77839 (ohjeiden ja järjestelmällisiä terveys-, ympäristö- ja turvallisuustoimia (HSE) koskevan asetuksen PDF-versio). Koko asetusta on saatavilla osoitteesta: <http://www.arbeidstilsynet.no/fakta.html?tid=78950> ja englanniksi osoitteesta: <http://www.arbeidstilsynet.no/artikkel.html?tid=78622>

Kaikki kriteerit, erityisesti suoraan Norjan lainsäädäntöön perustuvat yhteiset ja toimialakohtaiset kriteerit, on täytettävä ennen sertifiointia tai uudelleensertifiointia. Poikkeamia (myös poikkeamia ELH-järjestelmän ulkopuolisista lakisääteisistä vaatimuksista), käsitellään yhteisessä kriteerissä nro 1950, joka velvoittaa yritykset laatimaan menettelyt poikkeamien raportointia ja käsittelyä varten.

Sertifiointi- tai uudelleensertifiointiprosessin aikana ilmenevä poikkeama kriteeristä keskeyttäisi ELH-sertifiointin.

3. Johdolle annettava selvitys auditoinnin johtopäätöksistä ja havainnoista

Vuosittainen HSE-raportti ja sen tuloksena laadittava toimintasuunnitelma sekä vuosittainen ilmasto- ja ympäristöraportti esitetään johdolle vuosittaisessa johdon katselmuksessa.

Komission päätelmä

Tarkistusvaiheessa tarkistetaan sekä ELH-järjestelmän menettelyt että lakisääteisten vaatimusten ja sisäistä valvontaa koskevan kansallisen asetuksen ⁽¹⁾ vaatimusten täyttäminen. Tarkistusten tulokset katselmoidaan myöhemmin johdon katselmuksessa. Prosessin helpottamiseksi tarkistusten laajuus määritellään ELH-säätiön laatiman tarkistuslistan avulla.

Näistä menettelyistä – HSE-auditointi, riskianalyysi, tarkistaminen ja poikkeamien vähentäminen – muodostuu yhdessä sisäinen auditointi, jonka tuloksena HSE-näkökohdat ja ELH-järjestelmä tarkistetaan. Johto katselmoi saadut tulokset. Ympäristötodentajan on myös vahvistettava sertifiointin ja uudelleensertifiointin yhteydessä, että auditointi on suoritettu asianmukaisesti ja että kaikki olennaiset asiat on tarkistettu ja raportoitu.

ELH-järjestelmän ja EMAS-järjestelmän erilaisuuden vuoksi auditoinnin laajuudessa voi olla eroa, vaikka samanlaisten tavoitteiden saavuttamiseksi sovelletaan vertailukelpoisia menettelyjä. Käytössä olevat menettelyt voivat kuitenkin soveltua myös muunlaiseen laajuuteen (esimerkiksi erityisiä ympäristönäkökohtia voidaan lisätä), jos organisaatio haluaa siirtyä EMAS-järjestelmään.

Ympäristövastaava vastaa raportin kokoamisesta sisäisen auditoinnin eri osien pohjalta ja sen toimittamisesta johdon katselmukseen ja tukee näin ympäristöjärjestelmää ja ympäristönsuojelun tason arviointia ympäristöpolitiikan ja -ohjelman perusteella.

Komissio katsoo näiden seikkojen perusteella, että **"tarkistamista, sisäistä auditointia ja korjaavia toimenpiteitä"** koskeva ELH-järjestelmän osa on EMAS-asetuksen vastaavien vaatimusten mukainen, minkä vuoksi sen voidaan katsoa vastaavan asetusta.

Huomautus: "Nykyään käytössä olevat ELH-järjestelmän auditointimenettelyt on suunniteltu varmistamaan ELH-järjestelmän myöhempi tarkistaminen. Jos organisaatio haluaa hakea EMAS-rekisteröintiä, sisäisen auditoinnin laajuutta on muutettava niin, että se kattaa kaikki EMAS-asetuksen vaatimukset, mukaan lukien ne, joita ELH-järjestelmä ei nykyään täytä."

OSA 11

Viestintä (sisäinen ja ulkoinen)

Vastaava EMAS-asetuksen vaatimus

1. Organisaatioiden on luotava sisäisen ja ulkoisen viestinnän menettelyt osana ympäristöjärjestelmää. Organisaatioiden on pystyttävä osoittamaan ulkoisen viestinnän menettelyn kautta, että ne käyvät yleisön ja muiden sidosryhmien, mukaan lukien paikallisyhteisöjen ja asiakkaiden, kanssa avointa vuoropuhelua toimintansa, tuotteidensa ja palvelujensa ympäristövaikutuksista.
2. Organisaatioiden on varmistettava avoimuus ja ympäristötiedon antaminen ulkoisille sidosryhmille määräajoin liitteen IV (ympäristöraportointi) vaatimusten mukaisesti.

Tällaista tietoa ovat muun muassa seuraavat: organisaation ympäristöpolitiikka, kuvaus kaikista merkittävistä ympäristönäkökohdista, kuvaus ympäristöpäämääristä ja -tavoitteista, liitteessä määriteltyjä indikaattoreita koskeva raportointi, lakisääteisten vaatimusten täyttäminen ja viittaus soveltuviin lakisääteisiin vaatimuksiin.

⁽¹⁾ <http://www.arbeidstilsynet.no/artikkel.html?tid=78622>

Akkreditoidun tai toimiluvan saaneen ympäristötodentajan on vahvistettava nämä tiedot vuosittain (tai kahden vuoden välein pienissä ja keskisuurissa yrityksissä).

(4 artiklan 1 kohdan d alakohta, 5 artiklan 2 kohdan a alakohta, 6 artiklan 2 kohdan b alakohta, liitteessä II oleva B.5 kohta, liite IV)

Vastaavien ELH-järjestelmän vaatimusten arviointi

1. Viestintä perustuu vuosittaiseen ilmasto- ja ympäristöraporttiin.

ELH-järjestelmän alustava ympäristökatselmus (miljøkartlegging), jossa vahvistetaan luettelo täytettävistä kriteereistä, ladataan ELH-verkkoportaaliin, mutta sitä ei julkisteta. Sitä ei ole tarkoitettu viestintävälineeksi vaan pikemminkin organisaation arviointivälineeksi. Ainoastaan vuosittaisen ilmasto- ja ympäristöraportin ja ympäristöpolitiikan julkistaminen on pakollista yhteisen kriteerin nro 7 mukaan.

Vuosittainen ilmasto- ja ympäristöraportti on ympäristötoimintaa koskeva hallintaväline, joka on laadittava vuosittain 1 päivään huhtikuuta mennessä. Tavoitteena on, että yritys dokumentoi vuosittain ympäristönsuojelunsa tason paranemisesta ympäristöraportissa.

Raportissa on kaksi osaa: raportti ympäristönsuojelun tasosta edellisestä vuodesta sekä toimintasuunnitelma tulevaksi vuodeksi.

Raportti perustuu muun muassa seuraaviin indikaattoreihin:

henkilöstömäärä, poissaolot (sairauslomat), liikevaihto, vihreät hankinnat ja omaan käyttöön hankittujen ympäristömerkittyjen tuotteiden määrä, sertifioidut toimittajat, paperin käyttö, energian kokonaiskulutus, lämmitetty pinta-ala, energialuokitus, lämmitysluokitus (käytetty lämmitystyyppi), polttoaineen kulutus, ajatut kilometrit, ajoneuvojen tyyppi ja määrä, lentomatkat, lajiteltujen ja lajittelemattomien jätteiden määrä sekä muut valittuihin toimialakriteereihin liittyvät ympäristönäkökohdat. Osa näistä kriteereistä määritellään samalla kun toimialakriteerit laaditaan, minkä vuoksi ne vaihtelevat toimialan mukaan.

Vaikka ELH-järjestelmää ei ole tarkoitettu teollisuuden organisaatioille, raportointi kattaa useita EMAS-asetuksen keskeisiä indikaattoreita. Esimerkiksi elintarvikealan tukkukauppiaa "Arne Sjøle" raportoi vuosittaisessa ilmasto- ja ympäristöraportissaan indikaattoreista, jotka koskevat energiatehokkuutta, hankintojen materiaalitehokkuutta, jätteitä sekä hiilidioksidipäästöjä arvioidun polttoaineen kulutuksen ja tehtyjen lentomatkien perusteella.

Kaikista liitteessä IV luetelluista keskeisistä indikaattoreista ei kuitenkaan raportoida, eikä määrällistä tietoa anneta niin paljon kuin EMAS-asetuksessa edellytetään. Tämä liittyy epäilemättä ennalta määritellyjen kriteerien järjestelmään, joka perustuu ELH-järjestelmässä sovellettavaan lähestymistapaan. Ennalta määritellyt kriteerit on suunniteltu toimialakohtaiset erityispiirteet huomioon ottaen. Esimerkkinä voidaan mainita, että saman elintarvikealan tukkukauppiaan vuosittaisessa ilmasto- ja ympäristöraportissa ei ollut indikaattoreita, jotka koskevat kemiallisia päästöjä ilmaan (kuten NO_x-päästöjä ja hiukkaspäästöjä), päästöjä veteen tai biologista monimuotoisuutta. Huomattakoon kuitenkin, että vaikka EMAS-asetuksessa vaadittuja indikaattoreita on enemmän, EMAS-järjestelmää toteuttava organisaatio voi myös päättää, ettei se raportoi joistain indikaattoreista, jos se pystyy perustelemaan, että kyseiset indikaattorit eivät ole merkityksellisiä organisaation välittömien ympäristönäkökohtien kannalta.

Muita merkittäviä näkökohtia käsitellään ELH-järjestelmän yhteisessä kriteerissä nro 1963 ("yrityksen on tunnistettava ja käsiteltävä muita ympäristönäkökohtia"), ja niistä on raportoitava vuosittaisessa ilmasto- ja ympäristöraportissa. Yritykset voivat laajentaa raportointiaan ja lisätä indikaattoreita vuosittaiseen ilmasto- ja ympäristöraporttiin tilaamalla yrityskohtaisia indikaattoreita (virksomhetsspesifikke sjekkpunkter).

Verkkoportaalin ohjeiden mukaisesti luotava tulevan vuoden toimintasuunnitelma sisällytetään raporttiin. Portaaliin on täytettävä kaikki vaaditut kentät, muut kentät on merkitty vapaaehtoisiksi. Jos jokin kenttä ei ole olennainen yrityksen kannalta tai siihen ei pystytä vastaamaan, huomautus kentässä on annettava selitys.

Tiedot lakisäätöiden vaatimusten täyttämistä ja viittaukset soveltuviin lakisäätöisiin vaatimuksiin eivät sisälly muodollisesti vuosittaiseen ilmasto- ja ympäristöraporttiin. Raportissa voidaan viitata havaitun poikkeaman johdosta toteutettaviin korjaaviin toimenpiteisiin.

2. Raportin laatii organisaation työntekijä (ympäristövastaava), kuten myös EMAS-järjestelmässä. Sertifioija/todentaja tarkistaa raportin sertifiointin ja kolmen vuoden välein suoritettavan uudelleensertifiointin yhteydessä.

Raportti esitellään henkilöstölle kokouksissa ja intranetissä (yhteinen kriteeri nro 1952) ja johdolle vuosittaisessa johdon katselmuksessa. Toukokuussa 2017 tehty yhteisen kriteerin nro 7 ⁽¹⁾ tarkistus lisäsi järjestelmän avoimuutta, sillä yritykset velvoitettiin julkistamaan raportti yleisölle, asiakkaille, toimittajille ja yhteistyökumppaneille. Raportti on julkistettava ensimmäisen sertifiointin yhteydessä ja vuosittain sen jälkeen.

Raportin julkistamisessa on noudatettava tietosuojaa ja yksityisyyden suojaa koskevaa kansallista lainsäädäntöä, ja esimerkiksi sairauslomia ja vuosittaista liikevaihtoa koskevat indikaattorit on salattava.

Komission päätelmä

Vuosittainen ilmasto- ja ympäristöraportti on ELH-järjestelmän (sisäisen ja yleisölle suunnatun) raportoinnin perusta. Raportti antaa avoimen yleiskuvan siitä, mikä on määriteltyjen indikaattoreiden tilanne organisaatiossa. Koko ELH-järjestelmän tavoin raportti perustuu menetelmään, jossa kriteeri-/indikaattoriluettelot määritetään ennalta toimialatasolla. Tämä menetelmä eroaa EMAS-järjestelmästä, jossa kaikki näkökohdat tunnistetaan ja raportoidaan **yksilöllisen analyysin perusteella**.

Myös raporttien sisällössä on eroja. EMAS-järjestelmän tavoin ELH-järjestelmän vuosittaiseen ilmasto- ja ympäristöraporttiin sisältyy kuvaus organisaatiosta ja sen ympäristöjärjestelmästä, organisaation ympäristöpolitiikka, sovelletut kriteerit ja sertifikaatin tilanne. Eroja on kuitenkin maininnassa kaikkiin organisaatioihin sovellettavista keskeisistä indikaattoreista sekä raportointivaatimuksissa, jotka koskevat lakisäätöisiä vaatimuksia ja niiden täyttämistä organisaatiossa.

Vuosittainen raportti annetaan tiedoksi henkilöstölle ja sidosryhmille yhteisen kriteerin nro 1952 mukaisesti. Vuosittainen ilmasto- ja ympäristöraportti on esiteltävä kaikille työntekijöille kokouksissa tai intranetissä. Yrityksen on myös julkistettava raportti yleisölle, asiakkaille, toimittajille ja yhteistyökumppaneille ensimmäisen sertifiointin yhteydessä ja vuosittain sen jälkeen. Kun raportti julkistetaan, se on paitsi henkilöstön myös ulkopuolisten toimijoiden saatavilla.

Sertifioijan on vahvistettava ELH-järjestelmän raportti sertifiointin yhteydessä sekä kolmen vuoden välein (uudelleensertifiointi). EMAS-järjestelmässä ulkopuolisen todentajan on vahvistettava EMAS-ympäristöselonteko vuosittain, pienissä ja keskiuurissa yrityksissä kahden vuoden välein. Huomattakoon, että 98 prosenttia ELH-sertifioiduista yrityksistä hyötyisi tästä poikkeuksesta, jos ne olisivat EMAS-rekisteröityjä.

Molempien raportointijärjestelmien tavoitteena on antaa oikeudenmukainen yleiskuva määriteltyihin ympäristönäkökohtiin liittyvien indikaattoreiden tilanteesta organisaatiossa. Molemmat ovat ympäristöjärjestelmää tukevien menetelmien kannalta tarkoituksenmukaisia. Näiden järjestelmien välillä on kuitenkin menetelmällisiä eroja myös raportointiin liittyvissä osissa. EMAS-ympäristöselontekoon sisältyy lisäksi vaatimus lainsäädännön noudattamisen varmentamisesta, ja ulkopuolisen todentajan on vahvistettava ympäristöselonteko vuosittain, pienissä ja keskiuurissa yrityksissä kahden vuoden välein. Näiden erojen vuoksi tätä osaa ei voida pitää kaikkien EMAS-vaatimusten mukaisena.

Komissio katsoo näiden seikkojen perusteella, että **”viestintää (sisäinen ja ulkoinen)”** koskeva ELH-järjestelmän osa on osittain EMAS-asetuksen vastaavien vaatimusten mukainen.

Mahdolliset toimenpiteet eron kuromiseksi umpeen EMAS-asetuksen vaatimuksiin nähden

Vaikka ELH-järjestelmän tämän osan ei voida katsoa vastaavan EMAS-asetusta, tehdyn analyysin perusteella voidaan todeta, että se on lähellä monia asetuksen vastaavia vaatimuksia. Seuraavat lisätoimet olisi toteutettava, jotta se olisi kaikkien vastaavien vaatimusten mukainen:

- ELH-järjestelmää toteuttavat organisaatiot velvoitetaan sisällyttämään vuosittaiseen ilmasto- ja ympäristöraporttiinsa kaikki EMAS-asetuksen liitteessä IV vaaditut tiedot, erityisesti seuraavat:
 - kuvaus EMAS-asetuksen liitteessä I määritellyn menettelyn mukaisesti tunnistetuista organisaation merkittävistä ympäristönäkökohdista;

⁽¹⁾ Yhteinen kriteeri nro 7: ”Yrityksen on laadittava ilmasto- ja ympäristöraportti ensimmäisen sertifiointin yhteydessä. Ensimmäisen sertifiointin jälkeen koko edeltävää kalenterivuotta koskeva vuosittainen ilmasto- ja ympäristöraportti on laadittava ja lähetettävä Eco-Lighthouse-portaaliin 1. huhtikuuta mennessä. Vuosittainen ilmasto- ja ympäristöraportti on asetettava yleisön, asiakkaiden, toimittajien ja yhteistyökumppaneiden saataville.”

- keskeiset ja erityiset indikaattorit, raportoituna soveltuvin osin;
- viittaus soveltuviin ympäristöön liittyviin lakisääteisiin vaatimuksiin ja näiden vaatimusten täyttämiseen.
- Akkreditoidun tai toimiluvan saaneen sertifioijan on vahvistettava ilmasto- ja ympäristöraportti vuosittain, pienissä ja keskiuurissa yrityksissä kahden vuoden välein. Sertifioijan on varmistettava tarkoituksenmukaisella menetelmällä, että kaikki asiaankuuluvat ympäristönäkökohdat, indikaattorit ja lakisääteiset vaatimukset on tunnistettu ja niitä on käsitelty.

OSA 12

Johdon katselmus*Vastaava EMAS-asetuksen vaatimus*

Ylimmän johdon on katselmoitava organisaation ympäristöjärjestelmä varmistaakseen, että se on edelleen soveltuva, tarkoituksenmukainen ja vaikuttava, käyttäen lähtökohtana seuraavia: sisäiset auditoinnit, vaatimusten täyttämisen arviointi, vuoropuhelu sidosryhmien kanssa (mukaan lukien valitukset), organisaation ympäristönsuojelun taso päämääriin nähden, korjaavat ja ehkäisevät toimenpiteet sekä edellinen johdon katselmus. Katselmuksiin on sisällyttävä ympäristöjärjestelmän, ympäristöpolitiikan, ympäristöpäämäärien ja -tavoitteiden parannusmahdollisuuksien ja muutosten tarpeen arviointi. (liitteessä II oleva A.6 kohta)

Vastaavien ELH-järjestelmän vaatimusten arviointi

Johdon katselmuksesta määrätään yhteisessä kriteerissä nro 6, jonka mukaan ”johdon on suoritettava HSE-järjestelmän sekä Eco-Lighthouse-järjestelmän menettelyjen vuosittainen katselmus arvioidakseen, toimivatko ne tarkoitetulla tavalla”.

ELH:n antamat tiedot ⁽¹⁾ osoittavat, että tämä osa riippuu laajasti ELH-järjestelmän vuosittaisesta johdon katselmuksesta, jossa HSE-järjestelmä ja ELH-järjestelmän menettelyt katselmoidaan keskitetysti ja johon kuuluu vuosittaisesta ilmasto- ja ympäristöraportista ilmenevän ympäristönsuojelun tason arviointi.

Toimitusjohtaja ja Eco-Lighthouse-järjestelmän toteuttamisesta vastaava työntekijä sekä työsuojeluvaltuutettu ja työterveyshuollon edustaja kokoontuvat vuosittain katselmoimaan ja arvioimaan järjestelmää.

ELH-järjestelmää toteuttavan organisaation vuosittainen johdon katselmus sisältää annetun esimerkin perusteella seuraavaa:

- järjestelmän parannusmahdollisuudet; toimintasuunnitelmien laatiminen ja katselmointi;
- raportointijaksolla mahdollisesti havaittujen lainsäädännön tai määräysten rikkomusten arviointi;
- vuosittaisesta ilmasto- ja ympäristöraportista ilmenevän ympäristönsuojelun tason arviointi;
- uusien ympäristötavoitteiden ja -päämäärien asettaminen vuosittaiseen ilmasto- ja ympäristöraporttiin liittyvässä toimintasuunnitelmassa.

Komission päätelmä

ELH-järjestelmän johdon katselmuksen pääajatus on hyvin lähellä EMAS-asetusta, sillä se kuvastaa laajasti johdon katselmusta koskevia säännöksiä.

Komissio tunnustaa näiden seikkojen perusteella ”**johdon katselmusta**” koskevan ELH-järjestelmän osan EMAS-asetuksen vastaavien vaatimusten mukaiseksi, minkä vuoksi sen voidaan katsoa vastaavan asetusta.

Sertifiointielinten akkreditointiin ja toimiluvan myöntämiseen sovellettavat vaatimukset

Seuraavassa analyysissä arvioidaan akkreditointia ja toimiluvan myöntämistä koskevia vaatimuksia, jotka mahdollistavat pätevän ulkopuolisen auditoijan suorittaman järjestelmien todentamisen.

⁽¹⁾ Muun muassa <http://miljofyrtarn.no/nyeverktoy>

Vastaava EMAS-asetuksen vaatimus

1. EMAS-asetuksessa edellytetään, että riippumaton akkreditoitu tai toimiluvan saanut todentaja todentaa ympäristöjärjestelmän keskeiset osat. Todennettavat seikat esitetään yksityiskohtaisesti EMAS-asetuksen 18 artiklassa.
 2. Akkreditoidun tai toimiluvan saaneen ympäristötodentajan on todennettava alustava ympäristökatselmus, ympäristöjärjestelmä, auditointimenettely ja sen täytäntöönpano sekä vahvistettava ympäristöselonteko ennen rekisteröintiä (4 artiklan 5 kohta).
 3. Uusiakseen rekisteröinnin (6 artikla) rekisteröidyn organisaation on vähintään kolmen vuoden välein
 - a) huolehdittava ympäristöjärjestelmän ja auditointiohjelman sekä sen täytäntöönpanon todentamisesta;
 - b) laadittava ympäristöselonteko liitteessä IV olevien vaatimusten mukaisesti ja huolehdittava siitä, että ympäristötodentaja vahvistaa sen.Rajoittamatta edellä olevien kohtien soveltamista rekisteröidyn organisaation on **välivuosina** laadittava päivitetty ympäristöselonteko liitteessä IV olevien vaatimusten mukaisesti ja huolehdittava siitä, että ympäristötodentaja vahvistaa sen.

Asetuksen 7 artiklassa myönnetään seuraava poikkeus pienille organisaatioille: edellä tarkoitettua kolmen vuoden aikaa on jatkettava neljään vuoteen ja yhden vuoden aikaa kahteen vuoteen, jos tietyt edellytykset täyttyvät.
 4. Akkreditoidun tai toimiluvan saaneen ympäristötodentajan on suoritettava todentaminen ja vahvistaminen 25 ja 26 artiklassa määriteltyjen edellytysten mukaisesti.
 5. Ympäristötodentajat on akkreditoitava tai heille on myönnettävä toimilupa EMAS-asetuksen 20 artiklan vaatimusten mukaisesti. Ympäristötodentajan on erityisesti asianmukaisella tavalla osoitettava pyydetyn akkreditoinnin tai toimiluvan pätevyysalueen kannalta merkityksellinen kelpoisuutensa, tietämys, kokemus ja tekninen pätevyys mukaan lukien.
-

Vastaavien ELH-järjestelmän vaatimusten arviointi

1. *Riippumaton todentaja*: Ulkopuolisen sertifioijan/todentajan on todennettava ELH-järjestelmän toteuttaminen. Sertifioija/todentaja on ELH-säätiön kouluttama ja hyväksymä sekä kunnan virallisesti nimittämä. Sertifioija/todentaja keskittyy arvioinnissaan siihen, täyttääkö organisaatio ELH-järjestelmän konsultin valitsemat yhteiset ja toimialakohtaiset kriteerit. ELH valvoo sertifioijan/todentajan työtä kunkin sertifioinnin yhteydessä (kolmen vuoden välein).
2. *Ulkopuolinen arviointi ennen sertifiointia*: Sertifioija/todentaja suorittaa ELH-sertifioinnin yrityksen omatoimisen raportoinnin jälkeen. ELH-sertifiointiin kuuluu ennalta määriteltyjen (yhteisten ja toimialakohtaisten) kriteerien täyttämisen tarkistaminen, minkä yhteydessä tarkistetaan myös, että organisaatiolla on päivitetty yhteenveto siihen sovellettavista lakisääteisistä vaatimuksista sekä järjestelmä poikkeamien käsittelyä varten. Tärkeimmät lakisääteiset vaatimukset siirretään erityisen huolellisesti tarkistettaviin ELH-kriteereihin. Todentamisprosessissa keskitytään näin ollen tarkistuslistan todentamiseen ympäristöselonteon pohjalta käyttämällä standardoituja verkkopohjaisia työkaluja sekä noudattamalla kutakin kriteeriä koskevia erityisiä ohjeita ⁽¹⁾. Sertifioijan suorittaman arvioinnin jälkeen ELH-säätiö tarkistaa kunkin sertifioinnin erikseen ja hyväksyy ne ennen sertifikaatin myöntämistä tai uusimista.
3. *Rekisteröinnin uusiminen*: ELH-sertifikaatti on uusittava kolmen vuoden välein.

Ennen uudelleensertifiointia organisaation on katselmoitava kriteerit ja tarkistettava, täyttääkö se voimassa olevat kriteerit edelleen. Tätä prosessia koskevat asiakirjat on asetettava saataville verkkoportaaliin.

Uudelleensertifioinnin yhteydessä todentaja tarkistaa, onko vuosittainen ilmasto- ja ympäristöraportti toimitettu vaatimusten mukaisesti joka vuosi. Jos näin ei ole tehty, puuttuvat raportit on laadittava niin hyvin kuin jälkikäteen on mahdollista.

Uudelleensertifiointiprosessi on samanlainen kuin sertifiointiprosessi. Sertifioija/todentaja kiinnittää huomiota jatkuvaan edistymiseen (ympäristöasioissa).

Ulkopuolista todentamista ei suoriteta välivuosina. Välivuosien ilmasto- ja ympäristöraportit laaditaan sisäisesti. Koska 98 prosenttia ELH-sertifioiduista yrityksistä on pieniä organisaatioita ja kun otetaan huomioon 7 artiklan säännös, tätä todentamisväliä olisi verrattava EMAS-asetuksen mukaiseen todentamiseen kahden vuoden välein.

⁽¹⁾ Ks. osa 7.

4. *Todentamista ja vahvistamista koskevat vaatimukset:* Todentaminen suoritetaan edellä 2 kohdassa kuvatun prosessin jälkeen.

Sertifioijat ovat saaneet yleisluonteisen koulutuksen, ja heillä on laaja-alainen toimilupa (toimilupia ei myönnetä toimialakohtaisesti). EMAS-todentajien tavoin ELH-sertifioijien on selvästi määriteltävä ja sovittava organisaation kanssa sertifiointin laajuus (sertifioitavat organisaation osat), tutkittava asiakirjoja, käytävä organisaatiossa sekä tehtävä haastatteluja ja pistokokeita. ELH-sertifioijan käsikirjan mukaan sertifioija voi osittain nojautua sertifiointia valmistelleen konsultin antamiin vakuutuksiin ⁽¹⁾. Sertifioijan on myös pystyttävä dokumentoimaan katselmuksensa muistiinpanojen ja mahdollisten tarkistuslistojen avulla.

Hyväksyessään yrityksen sertifioija laatii asiakirjan, jolla hyväksytään lopullisesti ympäristöselonteko (miljökartlegging) sekä tunnistettuja ja korjattuja poikkeamia koskeva raportti. Molemmat tallennetaan verkkoportaaliin. Tämän jälkeen ELH tarkistaa asiakirjat, varmistaa, että menettely on sääntöjen ja ohjeiden mukainen, ja myöntää lopuksi sertifikaatin.

Eco-Lighthouse-säätiö varmistaa sertifioijan hyväksymisen, koulutuksen ja työn valvonnan verkkoportaalin avulla, ja sertifiointin suorittamista koskevat ohjeet esitetään ELH-sertifioijan käsikirjassa. Tämä takaa todentajan riippumattomuuden ja ammattimaisuuden ELH-toimilupavaatimusten mukaisesti.

Kuten edellä 2 kohdassa todettiin, ELH-järjestelmään ei kuulu erityistä vuosittaista vahvistamisprosessia.

5. *Akkreditointia ja toimiluvan myöntämistä koskevat vaatimukset:*

ELH on perustanut itsenäisen "toimilupajärjestelmän" auditointiaan ja sertifioijiaan/todentajiaan varten. Sertifioijien/todentajien koulutuksesta, hyväksymisestä ja valvonnasta vastaa ELH, ja he toimivat organisaation sijaintikunnan puolesta. ELH seuraa tiiviisti heidän työtään, mutta he eivät yleensä ole minkään standardoidun ja tunnustetun akkreditointijärjestelmän mukaan akkreditoituja. ELH-säätiö on sertifioitu ISO 9001 -standardin mukaisesti, mutta se ei ole sertifiointielimiä koskevan standardin (ISO 17021) mukainen. ELH-järjestelmän vaatimuksia olisi sen vuoksi verrattava EMAS-asetuksen 20 artiklassa säädettyihin toimilupavaatimuksiin.

Toimiluvan saaneen sertifioijan nimittää kunta. Kolmannen osapuolen suorittama sertifiointi siis säilyy, kuten myös yhteys kuntaan, jolla on aktiivinen rooli. Tällainen järjestelmä on yksinkertainen, mikä pitää kustannukset alhaisina. Paikallisesti käytettävissä olevat todentajat ovat ELH-järjestelmän keskeinen menestystekijä, ja (pääosin pienet ja keskiuuret) yritykset, joilla on vähän merkittäviä ympäristönäkökohtia, pystyvät näin hankkimaan sertifiointin kohtuullisin kustannuksin.

ELH:n todentajien/sertifioijien pätevyydelle asettamat vaatimukset painottuvat seuraaviin seikkoihin:

- ELH-todentajat/sertifioijat saavat koulutusta, jonka tavoitteena on varmistaa hyvä tietämys sertifioidavasta ympäristöjärjestelmästä (ELH-järjestelmästä) ja sen kriteeristöä.
- ELH-todentajia/sertifioijia ei akkreditoida toimialoittain, vaan heidät hyväksytään koulutukseen ympäristöalaa, HSE-asioita, laadunhallintaa ja/tai -tarkastusta koskevan yleisluonteisen osaamisen perusteella. ELH pitää tärkeänä tarkistettavien kriteerien täsmällisyyttä. Tämän lähestymistavan tarkoituksena on pitää yritysten kustannukset alhaisina lisäämällä sertifioijien määrää ja vähentämällä matkustamista.
- Lainsäädännöllinen tietämys korvataan vastaavasti viittaamalla toimialakohtaisiin kriteereihin, joita varten on erilliset todentajan ohjeet.
- Teknisten näkökohtien tietämys keskittyy tärkeimpiin ympäristöaiheisiin (esimerkiksi liikenne, energia ja jätteet). Eco-Lighthouse-säätiö sertifioi yrityksiä, joiden ympäristövaikutukset ovat perustasoa.

⁽¹⁾ ELH-sertifiointin käsikirja – sertifiointiprosessi: "Kaikkia kriteerejä ei voida tarkistaa yhtä perusteellisesti, mutta D-kirjaimella (dokumentointi) merkityt kriteerit on dokumentoitava. Ympäristökatselmusten tulisi herättää luottamusta ja vaikuttaa perusteellisilta ja olla näin tärkein peruste päätettäessä, mitä tarkistetaan. Sertifioija päättää, mitä asioita olisi tutkittava perusteellisesti ja mitä kriteerejä voidaan todentaa pistokokeilla. Jos ympäristökatselmuksen suorittava konsultti vakuuttaa, että toimialakohtaiset kriteerit täyttyvät, sertifioija voi periaatteessa luottaa siihen edellyttäen, että mikään ei viittaa päinvastaiseen (huonosti tehty ympäristökatselmus, epäluotettavat päätelmät tai muut seikat)."

Jotta sertifioijat/todentajat pystyisivät hoitamaan nämä tehtävät, ELH varmistaa, että he ovat saaneet seuraavan pätevyyden (A) ja koulutuksen (B):

A. Todentajia/sertifioijia koskevat pätevyysvaatimukset:

- ympäristöaiheiden tuntemus (energia, liikenne, jätteet, hankinnat, päästöt);
- auditointipätevyys ja/tai ammatillinen kokemus;
- asiaankuuluva ammatillinen kokemus (joka liittyy muun muassa ympäristöasioihin, HSE-asioihin, ISO 14001 -standardiin ja EMAS-asetukseen);
- asiaankuuluva ammatillinen tausta (muun muassa tiede- ja ympäristöaiheet, HSE-asiat, ISO 14001 -standardi ja EMAS-asetus);
- muu asiaankuuluva ammatillinen tausta tai kokemus.

B. Sertifioijan/todentajan koulutus:

Kun sertifioija/todentaja on hyväksytty koulutukseen, ELH antaa hänelle yksilöllistä ohjausta. Koulutus sisältää seuraavaa:

- Eco-Lighthouse-järjestelmän esittely: historia lyhyesti, verkosto ja organisaation rakenne;
- eri roolit ja niiden vastuut: konsultti, todentaja, kunnan koordinaattori, hallinto ja yrityksen Eco-Lighthouse-vastuuhenkilö;
- jos käytettävissä on ulkopuolinen konsultti: konsultin lyhyt selostus sertifiointiprosessin käytännön seikoista ymmärtämisen helpottamiseksi;
- Eco-Lighthouse-verkkoportaali, mukaan lukien ympäristökatselmus, sertifiointiraportti;
- vuosittainen ilmasto- ja ympäristöraportti;
- Eco-Lighthouse-sertifiointi ja uudelleensertifiointiprosessi;
- auditointimenetelmät.

Seuraavat lisätoimet on määrä toteuttaa vuonna 2017:

- tutkinto;
- määräaikainen hyväksyntä toimintaa varten;
- ulkopuolisen elimen suorittama sertifioijien/todentajien tarkkailu.

ELH aikoo lisätä vuoropuhelua Norjan akkreditointielinten kanssa ja täyttää niiden standardit ja vaatimukset, mutta pidättäytyä sertifioijien/todentajien varsinaisesta akkreditoinnista, sillä se lisäisi tuntuvasti ELH-sertifiointia tavoittelevien yritysten kustannuksia.

Komission päätelmä

ELH-ympäristöjärjestelmän arviointi vahvisti, että ELH-järjestelmä eroaa EMAS-järjestelmästä menetelmiltään (perustuvat kriteereihin), laajuudeltaan (toimialoja, joilla ei ole monitahoisia ympäristönäkökohtia) ja kohderyhmältään (pääasiassa pienet ja keskiuuret yritykset). Näitä eroja heijastavat myös akkreditointia ja toimiluvan myöntämistä koskevat vaatimukset sekä eräät ELH-järjestelmän erityispiirteet, kuten yhteistyö kuntien kanssa ja halu pitää sertifiointikustannukset alhaisina.

ELH-järjestelmässä sovellettavaan lähestymistapaan kuuluu ulkopuolisen sertifioijan suorittama sertifiointi, joka palvelee hyvin järjestelmän tavoitteita. Tärkeimpiä eroja EMAS-asetuksen mukaiseen todentamiseen verrattuna ovat seuraavat:

- ELH-sertifiointiprosessissa keskitytään arvioimaan ELH-järjestelmän ytimenä olevan kriteeristön täyttämistä, mukaan lukien tärkeimpien lakisääteisten vaatimusten noudattamista. EMAS-järjestelmässä ei sovelleta tällaista jäsennettyä lähestymistapaa, vaan siinä todentajan on arvioitava EMAS-asetuksen vaatimusten asianmukaista täytäntöönpanoa, mukaan lukien asiaankuuluvien ympäristönäkökohtien tunnistamista ja lakisääteisten vaatimusten täyttämistä, kunkin organisaation tapauksessa.
- ELH-sertifioijan pätevyudessa painotetaan kriteerien arviointia. EMAS-järjestelmässä pätevyys painottuu laajempaan tietämykseen ympäristönäkökohdista ja erityiseen tietämykseen asianomaisesta toimialasta.

- ELH-todentajat kouluttaa ja hyväksyy ELH-säätiö, ja kunkin todentajan työtä valvotaan erikseen. EMAS-todentajien akkreditoinnista tai toimiluvan myöntämisestä ja valvonnasta vastaavat valtionhallinnon EMAS-asetuksen ja/tai ISO 17021 -standardin mukaisesti nimittämät hallintoelimet.
- EMAS-järjestelmään sisältyy vuosittain suoritettava ulkopuolinen tarkistus, jonka tarkoituksena on varmistaa ympäristöselonteon vahvistaminen (kahden vuoden välein pienissä ja keskisuurissa yrityksissä, joihin kuuluu valtaosa ELH-järjestelmää toteuttavista organisaatioista). ELH-sertifiointi tapahtuu kolmen vuoden välein, eikä todentamista suoriteta väli vuosina.

ELH-järjestelmä sisältää ennalta määritellyn kriteeristön ja keskittyy pieniin organisaatioihin (yli 250 työntekijän yrityksiä vähän, ei raskaan teollisuuden yrityksiä), ja sen sertifiointijärjestelmää valvoo ELH-säätiö ja ylläpitää kunnat. Näin sen lähestymistapa pieniin ja keskisuuriin yrityksiin, jotka haluavat arvioida ja parantaa terveytensä, ympäristönsä ja turvallisuutensa liittyviä käytäntöjään, on tehokas ja käytännöllinen.

Koska järjestelmän ydin rakentuu kriteeristön pohjalta, ELH-todentajalta/sertifioijalta ei vaadita pätevyyttä havaita kriteeristön ulkopuolisia ympäristöön liittyviä ongelmia tai poikkeamia. Toimialaa koskevan erityistietämyksen tai lainsäädännöllisen tietämyksen puuttuminen voi myös estää häntä tekemästä erityisiä tarkastuksia paikan päällä tai todentamasta erityisten lainsäädännöllisten teknisten tietojen luotettavuutta. Tällainen erityinen analyysi voi olla tarpeen toimialakriteerien ulkopuolisten näkökohtien, erityisesti yhteisen kriteerin nro 1963 mukaisesti tunnistettujen muiden näkökohtien ⁽¹⁾, arvioimiseksi ja lainsäädännön noudattamisen todentamiseksi.

Tästä analyysistä voidaan päätellä, että ELH-järjestelmään sisältyy sen rakenteeseen ja erityispiirteisiin hyvin sopiva, johdonmukainen sertifiointijärjestelmä, jossa sertifioinnin suorittaa ulkopuolinen sertifioija. ELH-todentajan pätevyyttä koskevat vaatimukset eivät ole kuitenkaan täysin EMAS-asetuksen vastaavien vaatimusten mukaisia.

Komissio katsoo näiden seikkojen perusteella, että **"akkreditointiin ja toimiluvan myöntämiseen sovellettavia vaatimuksia"** koskeva ELH-järjestelmän osa on osittain EMAS-asetuksen vastaavien vaatimusten mukainen.

Päätelmät

ELH-järjestelmä tarjoaa monille erikokoisille ja eri aloilla toimiville organisaatioille mahdollisuuden hankkia kolmannen osapuolen auditoima ympäristösertifikaatti. Järjestelmä on hyvin jäsenetty, nykyaikainen ja oikeudenmukainen. Sen perustana on yhteinen ja toimialakohtainen kriteeristö, joka sertifiointia hakevan organisaation on täytettävä. EMAS-järjestelmä on rakennettu erilaisen lähestymistavan pohjalta: ympäristöjärjestelmän toteuttaminen perustuu ja tukeutuu organisaatioon liittyvien merkittävien ympäristönäkökohtien alustavaan tunnistamiseen.

Myös järjestelmien kohderyhmät ovat erilaisia. ELH-järjestelmä keskittyy selvästi pieniin ja keskisuuriin yrityksiin, kun taas EMAS-järjestelmää voivat toteuttaa kaikenkokoiset organisaatiot, myös suuret teollisuuden organisaatiot. ELH-järjestelmän hallinnosta vastaa ELH-säätiö, joka ylläpitää järjestelmää ja määrittelee sen vaatimukset. ELH-säätiö toimii myös toimilupapalveluna, joka vastaa eri kunnissa toimivien sertifioijien kouluttamisesta ja hyväksymisestä. EMAS-järjestelmän hallinto perustuu säädökseen (EU:n asetukseen), jossa edellytetään viranomaisen nimittämää elimiä sekä akkreditoitua tai toimiluvan saaneen todentajan suorittamaa todentamista.

Kuten koko tästä asiakirjasta käy ilmi, molemmilla järjestelmillä pyritään samaan yleiseen tavoitteeseen (organisaatioiden ympäristönsuojelun tason parantamiseen), mutta eri menetelmin. Vaatimukset eivät ole samoja. Eräät ELH-järjestelmän osat ovat osittain EMAS-asetuksen vastaavien vaatimusten mukaisia, kun taas toiset tunnustetaan täysin niiden mukaisiksi. Niitä ELH-järjestelmän osia, jotka eivät ole täysin EMAS-asetuksen vaatimusten mukaisia, ei voida tunnustaa asetusta vastaaviksi. Organisaatiot, joiden tavoitteena on siirtyä EMAS-järjestelmään, voivat kuitenkin mukauttaa kyseisiä osia käyttämällä apuna tätä asiakirjaa ennen EMAS-rekisteröinnin hakemista.

Komissio tunnustaa tämän arvioinnin perusteella

- seuraavat Eco-Lighthouse-järjestelmän osat EMAS-asetuksen vastaavien vaatimusten mukaisiksi. Seuraavien osien voidaan sen vuoksi katsoa vastaavan EMAS-asetuksen vaatimuksia:
- ylimmän johdon sitoutuminen ja osallistuminen;

⁽¹⁾ Yhteinen kriteeri nro 1963: "Yrityksen on tunnistettava yrityksen muut merkittävät ympäristönäkökohdat ja harkittava tarpeellisia toimia ja/tai niiden sisällyttämistä vuosittaiseen ilmasto- ja ympäristöraporttiin ja/tai seurantaan toimintasuunnitelman avulla."

- ympäristöpolitiikan laatiminen;
 - tavoitteiden ja ympäristöohjelman laatiminen jatkuvan parantamisen varmistamiseksi;
 - organisaatorakenne, koulutus ja henkilöstön osallistuminen;
 - dokumentointivaatimukset;
 - toiminnan ohjaus;
 - valmius ja toiminta hätätilanteissa;
 - tarkistaminen, sisäinen auditointi ja korjaavat toimenpiteet;
 - johdon katselmus;
 - seuraavat Eco-Lighthouse-järjestelmän osat osittain EMAS-asetuksen vastaavien vaatimusten mukaisiksi:
 - ympäristökatselmuksen tekeminen – alustava analyysi;
 - lainsäädännön noudattamisen varmistaminen;
 - viestintä (sisäinen ja ulkoinen);
 - sertifiointielinten akkreditointiin ja toimiluvan myöntämiseen sovellettavia vaatimuksia koskevat Eco-Lighthouse-järjestelmän osat osittain EMAS-asetuksen vastaavien vaatimusten mukaisiksi.
-